

bb.57. / a belföldi ... folyt./um

43. „az év legjobb sajtófotói,, díjkiosztása
44. közlemény az mszmp küldöttségének látogatásáról a jemeni népi demokratikus köztársaságban
45. kádár jános üdvözlő távirata
46. szónyi emlékkiállítás szegeden
47. vizgazdálkodási társulások egyesülése
48. fenyőünnep salgótarjánban
49. átadták a művészeti alap díjait
50. vízszennyeződés a bódván
51. nívódíj magyar filmeknek
52. a vasutasszakszervezet és a közlekedéstudományi egyesület együttműködési megállapodása
53. kki delegáció tárgyalásai az usa-ban
54. afgán ifjusági küldöttség budapesten
55. időjárásjelentés
56. zavartalan közlekedés, kisebb üzemzavarok
57. hirjegyzék

az 1-es számú beljavitás a 22-es hirre vonatkozott.

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: bajnok zsolt

szerkesztette: halasi györgy
izsák erika

21.30/ra

2145
o

-36-

M.T.I.

60.008/4
Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1978.december 21. c s ü t ö r t ö k

bb.1. az üzletek karácsonyi nyitvatartási ideje

tk/ra ie

1978. december 21.

a fővárosi tanács vb kereskedelmi főosztálya a főváros területén lévő nyitvatartású üzletek, vendéglátóegységek, továbbá csarnokok és piacok nyitvatartási rendjét az alábbiak szerint állapította meg:

december 23-án szombaton: valamennyi élelmiszer és édességbolt 16.00 óráig, a főútvonalakon, üzletközpontokban és a lakótelepeken lévő kétműszakos élelmiszer-és édességboltok 17.00 óráig, a kijelölt abc áruházak, élelmiszerboltok pedig a szombati napokon szokásos 19.00 óráig, a csarnokok, piacok, virágüzletek, dohányboltok, iparcikkboltok, áruházak, valamint a vendéglátóhelyek a szombati rendjüknek megfelelően tartanak nyitva.

december 24. vasárnap: valamennyi tejet, kenyeret és halat árusító élelmiszerüzlet, édességbolt, csarnok, piac a szokásos nyitási időtől - legkorábban 6.00 órától, de legkésőbb 7.00-tól - 13.00 óráig tart nyitva, a dohány-és virágüzletek, valamint a vendéglátóhelyek 15.00 óráig tartanak nyitva, kivéve a pályaudvarok környékén és a főútvonalak mentén lévő éttermeket, melyek a forgalomtól függően később zárnak, a fel nem sorolt kereskedelmi egységek zárva tartanak.

/folyt.köv./

-1-

bb.1. / az üzletek ... folyt./ra

december 25, hétfő: valamennyi élelmiszer, édesség, dohány, bolt, csarnok, piac, iparcikk üzlet, áruház zárva tart. a virágüzletek a vasárnapi, a vendéglátóhelyek a szombati rendjük szerint tartanak nyitva.

december 26, kedd: valamennyi élelmiszerüzlet, csarnok, piac, iparcikküzlet, áruház zárva tart. az édesség-, dohány-, és virágüzletek, valamint a vendéglátóhelyek vasárnapi rendjük szerint tartanak nyitva.

a kijelölt vendéglátóipari egységek tejet, kenyér-darabárut és péksüteményt december 25-én és 26-án is árusítanak.

x x x

a budapesti tanácsi vállalatok, szövetkezetek és a kisiparosok fodrász és fényképészüzleteinek karácsonyi nyitvatartási rendjét az alábbiak szerint szabályozta a fővárosi tanács vb ipari főosztálya:

fodrászüzletek: december 23. szombat: hétköznapi nyitvatartási rend szerint működnek; december 24-én vasárnap minden üzlet zárva; december 25-én hétfőn minden üzlet zárva; december 26-án kedden minden üzlet zárva.

a szállodákban, fürdőkben és pályaudvarokon működő fodrászüzletek nyitvatartása a fentiektől függetlenül az igényeknek, illetve a fürdők nyitvatartásának megfelelően történik.

fényképészüzletek: december 23. szombat: szombati nyitvatartási rend szerint; december 24-én vasárnap minden üzlet zárva; december 25-én hétfőn minden üzlet zárva; december 26-án kedden minden üzlet zárva.

x x x

a fővárosi fürdőigazgatóság közli, hogy a fürdőüzemek karácsonyi nyitvatartási rendje az alábbiak szerint alakul:

december 24-én vasárnap minden fürdőben rendes, vasárnapi üzemmenet lesz; december 25-én hétfőn minden fürdő zárva tart; december 26-án kedden szintén minden fürdőben vasárnapi üzemmenet lesz. /mti/

-.-

-2-

bb.2. december 22-én beköszönt a csillagászati tél

i/kg/tk/pp/ra ie

1978. december 21.

december 22-én, pénteken reggel 6 óra 21 perckor beköszönt a csillagászati tél; ez a téli-napforduló időpontja, ami annyit jelent, hogy a nap íve a horizont felett az égbolton ezen a napon a legalacsonyabb, délben mindössze 19 fokos szögben érkeznek a napsugarak a földre, s ilyenkor leghosszabb a déli árnyékunk.

ettől kezdve június 22-ig, a csillagászati nyár elérkeztéig növekszik a nappalok hossza, rövidülnek az éjszakák. ez azonban az év végéig alig figyelhető meg, mert igen lassan hosszabbodnak a nappalok, december 31-én például 7 óra 32 perckor kel a nap, s 16 óra 2 perckor nyugszik. ez csak 3 perccel jelent hosszabb nappalt, mint december 22-én./mti/

-.-

bb.3. üzletelő „világjárók”,

ráb/ká/ra ie

1978. december 21.

devizagazdálkodást sértő büntett miatt került bíróság elé stumpföld rudolf 29 éves komáromi és lakatos béla 34 éves ácsi lakos, a vádlottak részben együtt, részben külön több alkalommal Lengyelországba utaztak és hatósági engedély nélkül 15.000-15.000 forintot vittek magukkal, amit ott elvásároltak. stumpföld - akinek felfüggesztett szabadságvesztés büntetése volt - farmernadrágokat és egyéb árukat vásárolt, amelyeket hazatérve értékesített. kivitt magával 30 dollárt is, amiért szintén farmernadrágokat szerzett be.

az esztergomi megyei bíróság - súlyosbitva az első fokon eljáró járásbíróság ítéletét - stumpföld rudolfot egy évi tíz hónapi javító-nevelő munkára, lakatos bélát négy hónapi javító-nevelő munkára ítélte. mindkét vádlottat kötelezte a bíróság, hogy fejenként 15.000 forint elkobzást pótló értéket fizessen meg az ítélet jogerős./mti/

-.-

-3-

bb.4. fedett átrakó épül záhonyban

kal/ká/ra ie

1978. december 21.

akár két labdarugópálya is elférne abban a fedett átrakóban, amelynek építését az ősztendő utolsó heteiben kezdte meg záhony és eperjeske között a kelet-magyarországi közmű-és mélyépítő vállalat munkáskollektívája. a máv záhonyi átrakókörzete fejlesztésének 4. ütemében megvalósuló beruházás 250 millió forintba kerül, s várhatóan 1980 végére készül el.

a tizezer négyzetméter alapterületű, ömlesztett áruk átrakására szolgáló fedett üzemrészben egy széles és két normálvágányt építenek, 10 kilométer hosszan pedig rendezővágányokat alakítanak ki. a létesítmény megjavítja az átrakás munkakörülményeit, lehetőség nyílik az időjárásra érzékeny, kényes áruk szakszerű átrakására, s meggyorsul a szállítmányok továbbítása is.

december és a jövő esztendő első negyedében a földmunkákat végzik el, tavasszal pedig hozzálatnak a 18 méter fesztávolságu tartópillérek felállításához./mti

--

-4-

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

parlament

bkk. 1. markója imre beszéde

rdj pr di

1978. december 21.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk markója imre igazságügyminiszter beszédének rövidített változatát. a beszéd az országgyűlés csütörtöki ülésén hangzik el.

feloldásig embargós!

x x x

dr. markója imre igazságügyminiszter az új büntető törvénykönyv javaslatáról szóló előadói beszédében mindenekelőtt azt hangsúlyozta, hogy a jog és az ehhez mindig kapcsolódó jogi kényszer a szocializmusban is egyik fontos szervezője és szabályozója a társadalmi-gazdasági folyamatoknak. védelmi eszköze a társadalmi haladásnak, a megvalósult demokráciának, a biztosított emberi jogoknak és egyben jelentős eszköze az állampolgári nevelésnek és tudatformálásnak is. a büntetőjognak és a büntetőjogi kényszernek különösen a társadalom védelmében és az állampolgárok tudatformálásában van vitathatatlan szerepe. a büntetőjog egyébként a legélesebb jogi eszköz az államhatalom kezében; s, hogy a társadalom milyen mértékben kénytelen alkalmazni a jognak ezt az éles fegyverét, az döntően a társadalmi viszonyok fejlettségétől, a társadalom tudati és morális állapotától, nem utolsósorban a bűnözés helyzetétől függ. emlékeztetett arra az 1950-es évek elején fel-fel bukkanó felfogásra, amely a szocializmus építésével párhuzamosan és szükségszerűen, szinte automatikusan létrejövő eredményként fogta fel a szocialista embertípus kialakulását. e nézet alapján terjedt el az olyan ideológia is, amely szerint a szocializmusban, a társadalmi-gazdasági viszonyok fejlődésével összhangban a bűnözés csökkenése is automatikus folyamat.

/folyt.köv./

-1-

parlament

bkk. 1. / markója... 1. folyt./nj

- ma már - mondotta az igazságügyminiszter - reális módon látunk és gondolkozunk ebben a kérdésben is. döntő eredményként könyveljük el - és erre minden alapunk meg van, - hogy népünk többsége magáénak érzi és becsületes munkával hiven szolgálja a szocialista rendszert, törvénytisztelő emberként él és dolgozik. tudjuk ugyanakkor, hogy mindez nem magától jött létre, hanem a jó politika és a szívós nevelő, meggyőző munka eredménye. tudjuk azt is, hogy társadalmunknak vannak még ellentmondásai, nálunk is fellelhetők még a lakosság tudatilag és morálisan elmaradott csoportjai. megtalálhatók az olyan emberek, akik a szocialista életmód és együttélés szabályainak erkölcsi követelményeitől eltérnek vagy megsértik államunk törvényes rendjét; akiknél tehát változatlanul fontos feladat a meggyőzés, a felvilágosítás és a nevelés, a tudati és az erkölcsi ráhatás.

- ami pedig a bűnözés helyzetét illeti - folytatta -, itt is büszkén vallunk arról a nagy fejlődésről, amely a felszabadulás előtti állapotokhoz képest a bűnözés visszaszorításában, főként társadalmi gyökereinek kigyomlálása révén bekövetkezett. bátran álljuk az összehasonlítást a mai tőkés országokkal is, ahol nemcsak, hogy rohamosan nő a bűnözés, de egyre inkább terjednek ennek legveszélyesebb formái. így az üzletággá fejlődött bűnözés, a bűnöző szervezetek, a terrorizmus, a tuzok szedése, a fegyveres rablások, a kábítószercsempészet és más formák. amelyek ott mély társadalmi válságra utalnak, nálunk viszont jószerével ismeretlenek.

- örömmel nyugtázzuk tehát, hogy a tudatos és tervszerű harc, amelyet a bűnözés megelőzése érdekében folytattunk, és amely csak a szocialista társadalmi viszonyok közepette vezethet ilyen jelentős sikerekre, nem volt hiábavaló, eredményessége mindenki számára jól érzékelhető. mégis, e téren sem vagyunk önelégültek. tudjuk, hogy még jobban kell élnünk a szocialista társadalom adta lehetőségeinkkel, többet kell tennünk, mivel ezen az arcvonalon még hátra van az igazi frontáttörés.

/folyt.köv./

-2-

parlament

bkk. 1. / markója... 2. folyt./nj

korántsem tartjuk megnyugtatónak azt a helyzetet, hogy a bűnözés mértéke az elmúlt másfél évtizedben lényegében azonos szinten mozgott - az ismertté vált bűncselekmények száma évente 120 000 körül alakult -, s hol kisebb, néhány százalékos csökkenésnek, hol pedig kisebb, szintén néhány százalékos emelkedésnek voltunk tanui. de nem vagyunk nyugodtak azért sem, mert a bűnözés és a bűnelkövetők összetételében néhány kifejezetten kedvezőtlen tendencia is mutatkozik; a közlekedési bűncselekmények számának növekedése, a vagyon elleni vagy az erőszakos, garázda cselekmények viszonylagos gyakorisága éppugy példa erre, mint a visszaeső bűnözés vagy az alkoholista bűnelkövetők tekintélyes százalékaránya. a bűnözés elleni küzdelemben tehát további határozott erőfeszítésekre van szükség a nagyobb eredmény eléréséhez.

- ehhez viszont tisztán kell látni abban a nagyon fontos kérdésben, hogy a bűnözés a szocializmusba is társadalmi jelenség. ha pedig ez így van, kézenfekvő, hogy a jobb munka megkövetelésénél figyelmünk középpontjába a bűnözés okaként vagy feltételeként szereplő társadalmi jelenségek elemzését, - és ott, ahol szükséges és lehetséges - megváltoztatását, negatív következményeinek kiszűrését kell helyeznünk. ilyen szemlélet mellett, talán meggyőzőbb annak hangsúlyozása, hogy a bűnözés elleni eredményes küzdelem elképzelhetetlen a társadalom legszélesebb körű összefogása nélkül.

- vajon - tette fel a kérdést a miniszter - a bűnözés társadalmi problémaként való kezelése és a társadalom felelősségének felvetése azt jelentené, hogy nem értékelnénk fontosságának megfelelően a büntetőjog és a bünyldözés szerepét? korántsem! a büntetőjog igénybevétele, a következetes bünyldözés, és a színvonalas igazságszolgáltatás szintén fontos része a bűnözés elleni küzdelemnek. sőt, szervesen kiegészítik a társadalmi védekezést és megelőzést annak igen lényeges láncszemei. hiszen a büntetés célja sem más, mint - idézve az új büntető törvénykönyv javaslatát: a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy bárki bűncselekményt kövessen el.

/folyt.köv./

-3-

parlament

bkk.1. markója3.folyt./-a

- ezért is szentelünk olyan nagy figyelmet bűnüldöző és igazságügyi szerveink tevékenysége állandó tökéletesítésének, s különösen annak, hogy helyes büntetőpolitikai elvek szerint dolgozzanak. ennek lényege pedig abban foglalható össze, hogy minden bűncselekményt igyekszünk feltárni, a bűnelkövetőkkel szembeni fellépést elkerülhetővé tenni, s törekszünk értelmesen, azaz differenciáltan és messzemenően egyéniesítve büntetni, úgy, hogy szükség esetén, különösen, ha visszaeső, a társadalommal konokul szembehelezkedő bűnözőkről vagy az emberi élet és testi épség, az alkotmányos rend, a közrend és a közbiztonság, valamint a vagyonbiztonság elleni súlyos támadásokról van szó, ne mondjunk le a törvény szigorának alkalmazásáról sem. egyéb esetekben viszont - és a gyakorlati tapasztalatok szerint ez a többség - felelősséggel alkalmazzuk elsősorban nevelő jellegű, tehát szabadságelvönással nem járó büntetéseket és intézkedéseket is. olyanokat, amelyek eleve kifejezik az először megtévedt, kisebb súlyú bűncselekményt elkövető megjavulásába vetett bizalmunkat. azaz, a mi büntetőpolitikánknak is vezérlő elve kell hogy legyen az a régi marxista tétel, hogy a különbséget nem tevő szigor megszünteti a büntetés minden eredményét, mert megszünteti a büntetést, mint a jog eredményét, mindennél fontosabb tehát büntetőpolitikánkban a bölcs mértéktartás és a kiegyensúlyozottság, a szigor és a humánus összhangjának legteljesebb érvényesülése.

- mindezek előrebocsátása után - zárta e gondolat-sort az igazságügy-miniszter - úgy érzem, megkísérelhetek választ adni arra a kérdésre, hogy miért tartjuk szükségesnek most, 1978-ban, a fejlett szocialista társadalom építésének időszakában az új büntető törvénykönyv megalkotását? vajon azért, mert valamiféle nagy bajok vannak a bűnözés körül? vagy valamilyen oknál fogva változtatni kívánunk büntetőpolitikánkon? esetleg nem vált be a hatályos büntető törvényünk? nem, szó sincs ilyen okokról. egyszerűen azt szeretnénk, ha büntetőjogi szabályozásunk a lehetséges módon teljes összhangba kerülne a társadalmi, gazdasági és tudati viszonyainkban bekövetkezett változásokkal, még jobban kifejezné említett és a gyakorlatban is bevált büntetőjogi elveinket és büntetőpolitikai céljainkat, továbbá az eddigieknél korszerűbb, hatásosabb a társadalmi fejlődéssel jobban összehangba álló eszköztárát teremtené meg a bűnözés elleni eredményesebb küzdelemnek.

/folyt.köv./

parlament

bkk.1./ markója4.folyt./-a

ezért tanulmányoztuk a több mint 4 évig tartó előkészítés során nagy gonddal szocialista építésünk általános tapasztalatait és törvényszerűségeit, társadalmunk tudati és morális állapotát, a bűnözés helyzetét és várható alakulását. ezért elemeztük a hazai, valamint a nemzetközi büntető törvényhozás, a bűnüldözés és igazságszolgáltatás tapasztalatait, a büntető jogtudomány és a bünygy tudományok, de más társadalomtudományi ágak, illetve a természettudományok, mindenekelőtt az orvostudományok hazai és külföldi eredményeit. és ezért bocsátottuk a törvénytervezetet széles körben vitára az állampolgárok és a szakemberek között.

a továbbiakban vázolta a magyar büntetőjog fejlődésének történetét, majd rámutatott:

e törvényjavaslat remélhető elfogadásával tulajdonképpen befejezzük az igazságügyi jogszabályok megújítását. igaz - és ezt kötelességem jelenteni - , hogy az új büntető törvénykönyvvel összefüggésben 1979 első félévében még néhány jogszabály megalkotására sor kerül. így a büntető törvénykönyvet életbeléptető törvényerejű rendeletre, a büntető eljárási törvény kisebb módosítására, a szabálysértési joganyag korszerűsítésére, ideértve azt az elképzelésünket is, hogy a szabálysértési eljárást is jelentősen egyszerűsítjük, valamint a büntetések és intézkedések végrehajtásáról, illetve az utógondozásról szóló új törvényerejű rendelet megalkotására.

ezek a jogszabályok azonban - terveink szerint - mind napvilágot látnak az új büntető törvénykönyv hatálybalépése előtt. azért javasoljuk, hogy az új büntető törvény 1979. július 1-ével lépjen hatályba, mert szeretnénk, ha addig a bűnüldöző és igazságügyi apparátusok felkészülhetnének a törvény alkalmazására, az irányító szervek pedig minden feltételt biztosítanak ehhez, ideértve a végrehajtási jogszabályok megalkotását is.

a büntető törvénykönyv célja, hogy védelmet nyújtson a társadalomra veszélyes magatartásokkal szemben, neveljen a szocialista társadalmi együttélés szabályainak megtartására, a törvények tiszteltetésére. a javaslat a bűnözés elleni sikeres harc, a hatékony bűnmegelőzés érdekében mindenekelőtt a büntetendő magatartások körének helyes megvonására, illetve e társadalomra veszélyes magatartások reális, a mai társadalmi igényeket, de a fejlődés várható irányait is kielégítő meghatározására törekedett.

/folytköv/

bkk.1./ markója.....5.folyt./-a

- ezen belül, elsődlegesen azt vizsgáltuk, hogy hazai viszonyaink - de a nemzetközi bűnözés helyzete is - létrehozta-e olyan, a társadalomra veszélyes új jelenségeket, melyek büntetőjogi üldözése szükséges? ilyen irányú vizsgálódásunk igenlő választ adott erre, ezért tartalmaz a törvényjavaslat több új bűncselekményi meghatározást. így - döntően a nemzetközi összefüggések miatt - büntetőjogi védelmet biztosítunk a terrorcselekmények, a muzeális értékek fosztogatása, rongálása, illetve az ország területéről engedély nélkül történő kivitele ellen, illetve fokozzuk a kábítószerrel és a kábítóhatású anyagokkal kapcsolatos cselekmények büntetőjogi fenyegetettségét. viszont mindenekelőtt az itthoni veszélyhelyzetek felismerése miatt védjük büntetőjogilag is az emberi környezetet, természeti értékeinket, műemlékeinket és más fontos érdekeinket.

- ezt követően annak az elemzését végeztük el, hogy vajon minden, a jelenlegi büntető törvényünkben szabályozott magatartásforma eléri-e azt a veszélyességi fokot, ahol már elkerülhetetlen a büntetőjogi felelősségre vonás. az elemzés azt mutatta, hogy egyes esetekben itt is indokolt a változtatás igénye. szakkifejezéssel élve, helyzetünk megengedi, hogy egy lépést előre tehesünk, a dekriminalizáció útján, azaz egyes magatartásokat, bár - veszélyesek a társadalomra - kiiktassunk a büntetőjogi szabályozásból.

- a javaslat ezért több bűncselekménycsoportnál az eddiginél szélesebb körben épít a jogi felelősség olyan egyéb formáira, mint a szabálysértési, a polgári jogi, az államigazgatási jogi és a munkajogi felelősség vagy a gazdasági bírság intézménye. a tervezet a bűncselekmények körének szűkítésével számos olyan magatartás elbírálását utalja ezekbe a felelősségi formákba, ahol a törvény előkészítőinek megítélése szerint a büntetőjogénál esetleg még eredményesebb és hatásosabb is lehet a fellépés, a felelősségre vonás.

/folyt.köv./

bkk. 1. / markója... 6. folyt./rj

így például indokoltnak látszik, hogy a kisebb súlyú becsületsértési és magánlaksértési ügyeket bizonyos csekélyebb jelentőségű közlekedési bűncselekményeket, a kis kárt okozó vagyon elleni cselekmények újabb csoportjába tartozó ügyeket szabálysértésként bírálják el a jövőben. a törvényjavaslat ugyan csak szűkíti a büntetendő magatartások körét a gazdálkodás rendje elleni bűncselekményeknél is, ahol a jövőben azokkal a népgazdaság érdekeit jelentősen sértő, a társadalomra kiemelkedően veszélyes cselekményekkel szemben indokolt csak a büntetőjogi felelősséget kilátásba helyezni, amelyek esetében a gazdasági szankciók, illetve az egyéb felelősségi formák már nem elegendőek.

az előadói beszéd ez utóbbival kapcsolatban külön is hangsúlyozta, hogy a gazdasági bűncselekmények ilyen típusú szabályozása nem jelent „menlevelet”, a társadalmi vagyonnal szándékosan felelőtlenül gazdálkodóknak, az üzereknek, az árdnágítóknak, a bűnös eszközökkel harcosolóknak, a vesztegetőknek, a gazdasági fegyelem, a társadalmi érdekek tudatos és súlyos megsértőinek. ezekkel szemben továbbra is szigorúan kell fellépni.

a vagyon elleni bűncselekmények között is több olyan jelenleg büntetendő magatartás van, amelynél a bírósági eljárás szükségtelen, illetve amely szabálysértési úton is hatékonyan elbíráható, a lopás, a sikkasztás, a csalás, a jogtalan elsajátítás, a szándékos rongálás és a hűtlen kezelés bűncselekményét és szabálysértést megvalósító alakzatait jelenleg az 500 forintos értékhatár választja el egymástól. a gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy az ennél valamivel nagyobb kárt okozó magatartás társadalmi veszélyessége is lehetővé teszi a büntetőjogon kívüli felelősségre vonást. sőt, az ilyen cselekmények miatt a szabálysértési eljárásban kiszabható pénzbírság a jelenleginél sokszor hatékonyabb, gyorsabb eszköz is lehet. ezért külön jogszabályban a szabálysértési értékhatár 1000 forintra emelésére tesznek majd javaslatot. e körben - értékhatártól függetlenül - továbbra is bűncselekmények maradnának természetesen azok az esetek, amelyeknél az elkövetés módja - betöréses lopás - illetve az elkövető személyisége, - visszaeső - fokozottabban veszélyes a társadalomra.

a törvényjavaslat „dekriminalizációs”, törekvései más területeken sem jelentik a bűnüldözés fellazítását csupán a büntetőjog határainak ésszerű megvonását, a felelősségre vonás mikéntjének ésszerű differenciálását.

/folyt.köv./

bkk. 1. /markója... 7. folyt./rj

a miniszter a továbbiakban a büntetendő magatartások törvényi szabályozásának egy további fontos jellemzőjéről, a differenciálásról szólt. kiemelte, hogy ezt részben az egyes büncselekményfajták helyes, és a jogkövetkezményekben is kifejezésre jutó értékrendjének megállapításán keresztül érték el. így kapott a javaslatban az állam és az emberiség elleni büncselekmények mellett központi szerepet az emberi élet hatékony védelme. másrészt annak révén való, hogy a törvényjavaslat most minden egyes büncselekménynél meghatározza: vétség-e vagy büntetendő magatartásoknak egyaránt kialakítsák az enyhébb jogkövetkezményekkel járó vétségi és a súlyosabban fenyegetett bünteti alakzatát.

az igazságügyminiszter a büntetendő magatartások meghatározását illetően a fő törekvések között szólt még arról is, hogy igyekeztek számítani a törvényjavaslatból mindenfajta homályos, pontatlan vagy hibás és emiatt félreérthető, a gyakorlatban zavarokat okozó megfogalmazást. emellett törekedtek a közérthetőségre és a lehetséges mértékig az egyszerűsítésre is, ez utóbbira kitűnő példa az, - mondotta - hogy míg a jelenlegi törvény a lopásnak csaknem husz fajtáját szabályozza, addig a tervezet ezt a felére csökkenti. mindezzel jelentősen megkönnyítjük és gyorsítjuk, ugyanakkor színvonalasabbá tehetjük a bünüldöző és igazságügyi szervek munkáját. egyúttal eredményesen szolgáljuk a megelőzést is, amelynek egyik fontos feltétele, hogy az állampolgárok ne csak megismerjék, hanem meg is értsék a rájuk vonatkozó törvényes rendelkezéseket.

- a társadalomra veszélyes és büntetőjogilag üldözendő magatartások helyes megjelölése mellett - hangsúlyozta a továbbiakban markója imre - minden büntető törvény alapvető feladata a büntetőjogi felelősségre vonás feltételeinek meghatározása, valamint a büntetések és intézkedések korszerű és hatékony rendszerének kialakítása.

a büntetőjogi felelősségre vonás alapjairól, valamint a törvényjavaslat büntetési és intézkedési rendszeréről szólva kiemelte:

/folyt.köv./

bkk.1./ markója.....8.folyt./-a

- ami a büntetőjogi felelősséget illeti: ennek alapja változatlanul a büncsen, szándékosan vagy gondatlanságból tanúsított olyan, társadalomra veszélyes magatartás, amelyet a büntető törvény büncselekménynek nyilvánít és büntetni rendel. a büntetés tehát alapvetően ahhoz igazodik, hogy a cselekmény milyen mértékben veszélyes a társadalomra.

ugyanakkor az elkövető társadalmi veszélyességének is komoly jelentősége lehet a büntetőjogi felelősség hogyanjának és mértékének megállapításában. ezt a törvényjavaslat is szem előtt tartja, amikor a visszaeső bűnözőkkel szembeni szigorú, az eddigieknél differenciáltabb és így hatékonyabb büntetőjogi védelem rendszerét megteremti.

a büntetői rendszert illetően pedig utalnék arra - mondotta -, hogy a szocialista büntetőjog fejlődésében az utóbbi időszakban a legjelentősebb változásoknak e területen vagyunk tanúi. beigazolódnak Lenin jövőbelátó gondolatai arról, hogy a szocialista építés előrehaladásával a büntetési rendszerben fokozatosan a nevelés, a megőzés eszközei váltják fel a korábban ismert hagyományos büntetéseket, elsősorban a szabadságvesztést. tény, hogy a szocialista országok büntetési rendszerében - bár korai lenne megkérdőjelezni a szabadságvesztés büntetés szükségességét - mégis, ma már korántsem ez az egyedüli és alapvető büntetési eszköz, sőt egyre inkább előtérbe nyomulnak a nem szabadságvesztés jellegű büntetések és intézkedések. e büntető törvénykönyvekben a hagyományosan ismert büntetések kiegészülnek védő, nevelő és egészségügyi intézkedésekkel, a bünelkövetőknek a társadalomba való beilleszkedését előmozdító utógondozási rendszerekkel. az alapvető gondolat itt a bünelkövető egyéniségének megfelelő, az adott személy újabb bünelkövetését megelőző intézkedések rendszerének létrehozása olymódon, hogy az semmiképpen se gyengítse a társadalom védelmét.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 1./ markója.....9. folyt./-a

a miniszter ezt követően aláhuzta, hogy a törvényjavaslat büntetési és intézkedési rendszere is ezeket a tökéletesítéseket tükrözi.

a szabadságvesztés például - a törvényjavaslat szerint meghatározott esetekben - lehet életfogytig tartó, illetve az eddigi 1 hónapos alsó határ helyett 3 hónapról 15 évig, halmazati vagy összbüntetés esetén 20 évig terjedő. ez a büntetés a bűncselekmények többségénél alkalmazható, számos új rendelkezés biztosítja azonban, hogy a végrehajtandó szabadságvesztésre csak a valóban indokolt esetekben kerüljön sor. így néhány bűncselekménynél a büntetés kizárólag pénzbüntetés lehet, amellyel kapcsolatban a javaslat a pénzbüntetés kiszabásának új, az egyéniesítést jobban lehetővé tevő rendszerét vezeti be. lényegesen bővül azoknak a magatartásoknak a köre is, ahol a szabadságvesztés mellett a javító-nevelő munka és a pénzbüntetés szerepel választható büntetési nemként. a szabadságvesztés helyettesítését célozza a mellékbüntetések, tehát például a járművezetéstől való eltiltás - önállóan, főbüntetés kiszabása nélküli alkalmazásának lehetősége. ilyen irányban hat az az új intézmény is, hogy 6 hónapi szabadságvesztésnél enyhébb büntetés helyett munkaterápiás intézeti kezelésre kötelezhető az elkövető, ha bűncselekménye alkoholisták életmódjával függ össze.

- a javaslat ügyel arra is, hogy a szabadságvesztéssel nem járó - ugynevezett nevelő jellegű büntetések és intézkedések a társadalom védelmét megfelelően szolgálják és az elítélteket se érezze magát, felmentettnek, ezért a tervezet minden ilyen nevelő jellegű büntetésnél, intézkedésnél - próbára bocsátás, a büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése stb. - lehetővé teszi olyan magatartási szabályok előírását, amelyek megszegése súlyos következményekkel jár. egyébként most már rendelkezünk azzal az apparátussal is, amely képes e magatartási szabályok megtartásának ellenőrzésére.

/folyt.köv./

- 10 -

parlament

bkk. 1. /markója... 10. folyt./rj

a büntetések és intézkedések rendszerének bővülése, szélesedése tehát - amellet, hogy jó feltételeket teremt az eddigieknél differenciáltabb és hatékonyabb felelősségre vonási gyakorlat kialakítására, s ezzel az eredményesebb bűnmegelőzésre - a jogalkalmazók, elsősorban a bíróság iránti bizalmat is kifejezi. minél nagyobb lehetőséget ad ugyanis a törvény a jogkövetkezmények kiválasztására, annál nagyobb a jogalkalmazó, a bíró felelőssége önmagával és a társadalommal szemben. e felelősségteljes munkához, így a bírói mérlegeléshez is természetesen kellő biztonságérzet kell. ezt a biztonságérzetet pedig - hangoztatta a miniszter - sok más mellett az adhatja meg, ha a bíró tudja, hogy a törvényreális szemléletet képvisel a büntetési tételek megállapításában is. ezért tartották a törvény előkészítése során igen fontos feladatnak a büntetési tételek ilyen szemléletű revízióját.

- a törvényjavaslat tükrözi azt a fejlődést is - folytatta markója imre - amely a bűnözés elleni harcban az államok közötti együttműködés terén végbement. a törvényjavaslatnak a büntető eljárás felajánlására, a külföldi bíróság ítéletének elismerésére, valamint a büntetés végrehajtásának kölcsönös átvételére vonatkozó rendelkezései a szükséges esetekben megteremtik a bűnözés elleni nemzetközi összefogás kereteit. de épp ilyen fontos nemzetközi összefogás jellemzője a javaslatnak az is, hogy rendelkezéseiben messzemenően érvényesítik mindazokat a nemzetközi kötelezettségeket, amelyek a különböző nemzetközi egyezményekből hárulnak a magyar népköztársaságra is. ezzel kapcsolatban két nevezetes egyezményre, illetve dátumra külön is felhívnom a figyelmet. a közelmúltban volt 30 éve annak, hogy az egyesült nemzetek szervezetének iii. közgyűlése elfogadta az emberi jogok egyetemes nyilatkozatát, amelyet mi hazai munkánkban mindig is fontos és irányadó dokumentumnak tekintettünk. a másik nevezetes egyezmény és esemény pedig az, hogy 10 éve, 1968. november 26-án hagyta jóvá az ENSZ közgyűlése a háborús és az emberiség elleni bűntettek elévülésének kizárásáról szóló nemzetközi egyezményt. mi ennek az egyezménynek is eleget téve a mostani törvényjavaslatban is támogatjuk azokat a nemzetközi erőfeszítéseket, amelyek arra irányulnak, hogy a háborús és népellenes bűncselekmények soha ne évüljenek el.

/folyt.köv./

- 11 -

parlament

bkk. 1. / markója... 11. folyt./rj

amikor a minisztertanács nevében kérem, hogy a tisztelt országgyűlés a törvényjavaslatot vitassa meg, fogadja el és iktassa az ország törvényei közé, még egyszer annak a meggyőződésünknek szeretnék hangot adni, hogy az új törvény segítségével, a társadalom tevékeny támogatásával, a bünyűdöző és igazságszolgáltatási szervek jobb munkájával, a szükséges nemzetközi összefogással fokozottan urrá tudunk lenni ezen a társadalmi gondunkon is, és a szocializmus erejét, korlátlan lehetőségeit e vonatkozásban is bizonyítani tudjuk. /mti/

--

-12 -

bb 5. csütörtökön indulnak az első mentesítő vonatok, kiséítő buszjárok

i kf/tk/n pp ie

1978 december 21.

a menetjegyelővétel tapasztalatai kedvezőek, s a jelezések szerint az ünnepekre a napi forgalmon felül több mint negyede millió utas várható. a legnagyobb munka ezuttal is a fővárosban vár a közlekedési vállalatokra, a MÁV-ra és a Volánra, amelyek rendkívüli intézkedésekkel, alapos gondossággal készítették elő az évvégi csúcsforgalom zavartalan lebonyolítását.

az ünnepi forgalom tulajdonképpen meg is kezdődött, a MÁV a keleti és a nyugati pályaudvarról már csütörtökön 11 mentesítő vonatot, a Volán az Engels téri pályaudvarról 50 kiséítő buszjáratot indít. a forgalom a következő két napban tetőzik. a vasút szükség esetén pénteken 47, szombaton 51 mentesítő szerelvényt állít munkába, míg a két nap alatt az Engels téren 190 többlet autóbuszjárat fordul meg, illetve valamennyi menetrendszerinti és kiséítő busz a Szent István téri, Pót pályaudvarra, érkezik, az Engels térről csak indulnak a kocsik.

az ünnepek idejére is tartalékolnak mentesítő vonatok, többségük - számszerint 45 - azonban már kedden a visszautazást szolgálja. a Volán az ünnepek alatt családlátogatásokkal számolva december 24-28 között 170 mentesítő buszt indít, s szerdán a menetrendszerű járatokon felül 60 kocsit tervez az utasok visszaszállítására. /mti/

--

bb 6. a termelőszövetkezetek fejlődése nemzetközi mércével mérve is figyelemreméltó - a tot főtitkárának nyilatkozata

i jf/zfné/pp /ny ie

1978 december 21.

a termelőszövetkezetek III. kongresszusa óta eltelt időszakban tovább erősödött és fejlődött a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom. az agrár-és szövetkezetpolitika változtatás nélküli következetes folytatásával teljesebbé vált a Tsz-ek társadalmi-gazdasági tevékenysége és kiszélesedtek a szervezeti keretek a szövetkezeti demokrácia rendszerében - mondotta Czibalmos Béla, a termelőszövetkezetek országos tanácsának főtitkára az Mti munkatársának arra a kérdésére, hogyan érvényesül a gyakorlatban a két évvel ezelőtt módosított szövetkezetpolitikai jogszabály-rendszer.

/folyt köv/

-5-

840

UG

ebb 6. / a termelőszövetkezetek....folyt/ny

- a szövetkezetek megnövekedett gazdasági jelentőségét jelzi - hogy a tsz-ek tavaly változatlan áron számolva 87 százalékkal termeltek többet, mint a közös gazdaságok megalakulásának és megszilárdulásának éveiben, 1961-65 között. Ilyen dinamikus fejlődés a magyar mezőgazdaság történelmében példa nélkül áll és nemzetközi mércével mérve is figyelemreméltó. A termelésfejlesztés idén is eredményes volt, az előzetes számítások szerint minegy négy százalékkal bővült a növénytermelés és 6 százalékkal több állati terméket adtak a közös gazdaságok az elmúlt évihez képest.

- számottevően erősödött a szövetkezetek társadalompolitikai tevékenysége. ezt jól szolgálta a termelőszövetkezeti törvény 1977 évi módosítása, amely lehetővé tette, hogy a tsz-tag közös munkában való részvétel alapján lényegében a munkaviszonyban állókkal azonos jogosultságokat szerezzen. ennek nyomán - a foglalkoztatás keretében - egybeközött maximálták az éves munkaidő hosszát, biztosították a szabadidőt és a túlórapótlékot. az új rendelkezés a dolgozók részére a népgazdaság más területein dolgozókkal azonos bértarifát és bérbesorolást engedélyezett. a kongresszust követően megkezdődött a tsz-ekben a nyugdíj-korhatár csökkentése is.

ezek a rendelkezések jó fogadtatásra találtak. figyelemreméltó, hogy például a tsz-dolgozók szakmai összetételében jelentős változás következett be. így a felsőfoku végzettségűek száma három év alatt 9.400-ról 13.200-ra nőtt, a középiskolát végzettek száma pedig 5.000-rel gyarapodott. a gazdaságokban az idén 10 százalékkal több szakmunkás dolgozik, mint két évvel ezelőtt, s arányuk jelenleg megközelíti a 30 százalékot. az elmúlt időszakban az új rendelkezések nyomán - fokozódott a közös gazdaságok vonzereje. a különbségeket feloldó rendelkezések különösen a fiatalok körében találtak jó visszhangra. a 30 éven aluliak száma időközben 10 ezerrel, a tagsági viszonyt létesítő alkalmazottaké pedig 14 ezerrel gyarapodott.

/folyt köv /

870 UC

-6-

bb 6. / a termelőszövetkezetek...2.folyt/ny

- a termelőszövetkezeti törvény módosítása nyomán az önkormányzati szervek munkája szintén hatékonyabbá vált. a tsz-ekben kialakították az önkormányzat korszerűbb rendszerét. a tagság kedvezően fogadta az új alapszabályokat és az egyéb belső szabályzatokat, mert ezek kellően tükrözik a szövetkezeti önkormányzatban bekövetkezett fejlődést. jó példa erre a közgyűlés szerepének változása: a közgyűlés néhány fontos funkcióját a korszerűsített szövetkezeti törvényben intézményesített küldött-gyűlés vette át.

- sikerült előbbre lépni a tagság különböző rétegeivel való foglalkozásban is. így például a szövetkezeti élet különböző főrumain megvitatták a mezőgazdaságban dolgozó nők sajátos helyzetéből adódó tennivalókat. a tapasztalatok azt mutatják, hogy az eddigi intézkedések ellenére még mindig nem kielégítő a nők szakmai képzettsége és a továbbképzésben való részvételük. emiatt a gazdaságok egyrészében korlátozott az asszonyok és lányok rendszeres foglalkoztatása. a nyugdíjasok és a járadékosok segítése az idén mintegy 200 millió forintot használtak, illetve használnak fel, körültekintőbben gondoskodva ezzel a szociális alapok felhasználásáról.

- az elmúlt időben intézkedések történtek a szövetkezeti jogvédelem javítására a jogász-szakemberrel nem rendelkező 260 szövetkezet egyrészé a szervezettebb jogi segélynyújtás érdekében három területi jogi iroda létrehozását határozta el. a szövetkezeti belső ellenőrzés területén minőségi változásokat indított el az ide vonatkozó kormányrendelet. az idén a belső ellenőrök száma csaknem két és félszeresére nőtt. a fokozott belső és külső ellenőrzések hozzásegítettek ahhoz, hogy a közvélemény is helyesebben, a tényeknek megfelelően ítélje meg a termelőszövetkezeti gazdálkodás és belső élet törvényességét.

- a közös gazdaságok korábinál alaposabb felkészültsége várhatóan jól kamatozik majd a népgazdasági egyensúly javítására hozott szakmai intézkedések realizálásánál. miután a gazdálkodás feltételei szigorubbá, feszítettebbé váltak, a sokrétűbb, színesebb termelőszövetkezeti életben nagyobb gondot kell fordítani a tartalékok feltárására, és arra, hogy az üzemek nagyobb előrelátással egyeztessék terveiket tényleges anyagi lehetőségeikkel.

/folyt köv/
8.10/ny

-7-

bb 6. / a termelőszövetkezetek...3.folyt/ny

a vállalati gazdálkodás magasabb követelményei a társadalompolitikával szemben is fokozott igényeket támasztanak. a gazdálkodásban és a szövetkezeti élet minden területén maradéktalanul érvényre kel juttatni azt az elvet, hogy az élet-és munkakörülmények további javításának alapja a termelékenység-, és minden termelési ágazatban a hatékonyság növelése. ez nem zárja ki, sőt egyenesen megköveteli a differenciáltabb munkadíjazást, a nagyobb teljesítmények elismerését, azt a szemléletet, hogy a közös gazdaság eredményességéhez való hozzájárulás dönti el a részesedés mértékét is. elő kell segíteni a belső élet demokratizmusának további kibontakozását. jó, hogy ennél bizottsággal lehet támaszkodni a tsz-önkormányzat hatékony fórumaira, a fiatalok és a nők üzemen belüli szervezeteire, továbbá a szocialista brigádmozgalomra, amely éppen az utóbbi két évben bontakozott ki a szövetkezeti gazdálkodás nagy, átfogó erejévé./mti/

..-

bb 7. a gázfogyasztók biztonságáért - együttműködési megállapodást kötött a nehézvegyipari kutatóintézet és a kőgáz

bév/ká/ny ie

1978 december 21.

a gázfogyasztók fokozott biztonsága érdekében fogott össze a veszprémi nehézvegyipari kutatóintézet és a közép-dunántúli gázszolgáltató és szerelő vállalat. együttműködési és vállalkozási szerződést kötöttek, amelynek értelmében közösen gondoskodnak a gázcsövek lefektetését megelőző részletes talajvizsgálatokról. a talaj tulajdonsága - agresszivitása - ugyanis nagymértékben befolyásolja az acélcsövek élettartamát, várható meghibásodását. ezért a hatásos korrozióvédelemhez, a csövek karbantartásához elengedhetetlenül szükség van a talaj alapos ismeretére. elemzik a kutatók a kőbor áramok hatását is, amelyek főleg a villamosok, vonatok utvonalaiban közelében gyorsítják a korróziót.

/folyt köv/

-8-

45 UG

parlament

bkk. 2. az országgyűlés téli ülészsaka

t/ma/dg/gy/km/ma/mir/rj pr di 1978. december 21.

csütörtökön délelőtt az 1979. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat vitájával folytatta munkáját a parlamentben az országgyűlés téli ülészsaka. a tanácskozáson részt vett Lósonczi Pál, az elnöki tanács elnöke, Lázár György, a minisztertanács elnöke, aczél György, apró Antal, Biszku Béla, Fock Jenő, Gáspár Sándor, Huszár István, Németh Károly, és Sarlós István, az MSZMP politikai bizottságának tagjai. jelen voltak a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai. az emeleti páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviseltek számos vezetője és tagja.

az első felszólaló Trethony Ferenc munkaügyi miniszter volt.

/folyt.köv./

10.15 rj

-13-

UG

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....1.folyt./-a

- nemcsak a jövő évi, hanem hosszú távú gazdasági feladataink teljesítéséhez is elengedhetetlen a foglalkoztatásban és a munkaerőgazálkodásban tapasztalható ellentmondások megszüntetése, a rugalmas alkalmazkodás a népgazdaság tényleges szükségleteihez, a megváltozott feltételekhez. ezt a célt kell szolgálnia a bérpolitikának is - hangsúlyozta a miniszter, majd rámutatott:

társadalmunknak továbbra is alapelve a teljes foglalkoztatottság. népköztáruaságunk alkotmánya minden állampolgárnak biztosítja a munkához való jogot, amelynek gyakorlásánál azonban a jelenleginél jobban figyelembe kell venni a népgazdasági szempontokat, a munkaerőhelyzetből adódó követelményeket.

gondjainkat nem elsősorban a létszámhiány okozza, hanem az, hogy a meglévő munkaerőforrásokat nem hatékonyan használjuk fel.

az okok rendkívül szerteágazóak, megtalálhatók a fejlesztési politikában éppúgy, mint képzési rendszerünkben. ezért a gazdaságirányítás valamennyi eszközének összehangolt alkalmazására, valamint az eddigi szemléletre és magatartásra épülő gyakorlatunk kritikájára, módosítására van szükség ahhoz, hogy megteremthessük a szükséges alapot a nélkülözhetetlen fordulathoz.

mai helyzetünkben elkerülhetetlen a teljes foglalkoztatottság biztosításával összefüggő feladatok világos elhatárolása a központi irányítás és a vállalatok között. a gazdálkodó szervek kötelessége a rendelkezésükre álló munkaerő ésszerű, hatékony foglalkoztatása, belső átcsoportosítása, a felesleges munkaerő felszabadítása. a központi feladat viszont a teljes foglalkoztatottság biztosítása, szükség esetén a munkaerő vállalatok közötti átirányítása. ennek megértése a feltétele annak, hogy foglalkoztatáspolitikánk kielégítése az indokolt munkaerőkeresletet, elősegítse a dolgozók társadalmilag szükséges szerkezeti átrendeződését és hozzájáruljon a termelékenység és hatékonyság növeléséhez.

/folyt.köv./

10.26/a

UG

- 14 -

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....2.flyt./-a

akár erőteljes, akár mérsékelt a gazdasági növekedés üteme, ehhez eszközökre, anyagra, energiára és nem utolsósorban munkaerőre van szükség. amikor a növekedés feltételeinek pótlási vagy bővítési lehetősége korlátozott, a fejlődés csak a meglévő adottságok megfontoltabb hasznosítása, a gazdálkodás minőségének javítása útján biztosítható. különösen igaz ez most a munkaerő esetében. a munkaerőkinálat bővítésére rendelkezésre álló lehetőségeink köztudottan nem számottevők. a megoldás ezért a társadalmi munkaidőalap jelenleginél jobb, ésszerűbb, a gazdaságosság követelményének megfelelő kihasználása, az indokolatlan munkaerőkereslet csökkentése. sem a szükségletek jobb kielégítését, sem a munka szerinti elosztás elvének érvényesülését nem szolgálja az a gyakorlat, amely általános népgazdasági érdekekre való hivatkozással feleslegesen nagyszámu dolgozót köt le. a felszabadítható létszám nagyságának tárgyilagos megállapítása sokkal lényegesebb, mint a panaszkodás az állandó munkaerőhiányra, nem is szólva azokról a törekvésekről, amelyek ennek - de csak ennek - pontos és számszerű bizonyítására irányulnak.

sokszor elmondottuk már, hogy a munkaerőhelyzet feszültségeinek egyik nem lebecsülendő forrásaként, hogy országunkban az alacsony termelékenység miatt több a munkahely, mint a rendelkezésre álló munkások. ezért lényeges - többek között a műszaki fejlesztés, szervezés, szerkezetjavítás eszközeivel - a létszám felszabadítása és a gazdaságtalan munkahelyek számának csökkentése.

természetesen nem mondhatunk le új üzemek, gyárak létesítéséről sem. ezzel kapcsolatban eddig általános követelményként fogalmazódott meg, hogy egy új munkahely létesítésének egyúttal kell járnia egy régi megszüntetésével. úgy vélem, ez nem elég. a munkaerőforrások és a munkaerőigény összhangját meg kell és meg akarjuk teremteni. ennek érdekében az a törekvésünk, hogy egy új, gazdaságilag jobb üzem létrehozásával egyidejűleg egy-nél több régi, gazdaságtalan munkahely szűnjék meg. ezt a szándékunkat döntés gyakorlatunkkal és minden rendelkezésünkre álló eszközzel elő kell segítenünk, ideértve a munkajogi szabályozást is. ezzel kapcsolatban megemlítem, hogy a jelenlegi jogi előírások korszerűsítésével biztosítani kívánjuk, hogy az eddiginél rugalmasabban váljék lehetségessé a felesleges, vagy hatékonyan nem foglalkoztatható munkaerő felszabadítása, vállalatokon belüli áthelyezése, illetve a gazdálkodó szervezetek közötti tervszerű átcsoportosítása.

/folyt.köv./
10.34/

UG

- 15 -

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés.. 3. folyt./rj

gazdaságunkban jelentős tartalékok vannak. ezek hasznosításának egyik lényeges eszköze a vállalati, ezen belül az üzem- és munkaszervezés. a rendelkezésre álló munkaerő termelékenységében, a termelési kapacitások teljesítményében, a termékek versenyképességében tapasztalható - saját lehetőségeinkhez és a nemzetközi színvonalhoz viszonyított - elmaradásunknak egyik nem elhanyagolható oka a vállalati szervező munka gyengesége. tárgyilagosan meg kell állapítani azonban, hogy ezen a téren is vannak már figyelemre méltó eredményeink. az utóbbi években a termelés növekedése a dolgozók változatlan, illetve egyes területeken mérsékelten csökkenő létszáma mellett a munka termelékenységének emelkedéséből származott. a tendencia egyértelműen helyes, a mérték azonban közel sem kielégítő, mert nem áll arányban a technikai felszereltség változásával, és csak kis részben a gazdálkodás szervezethez való javulásának következménye. a szervezés szükséges és időszerű feladatait a minisztertanács ezzel kapcsolatos határozata részletesen megállapította. ahhoz, hogy a szóban forgó rendelkezéseket maradéktalanul végrehajtsák, nemcsak a szemléletet, a beidegződött módszereket, hanem a szervező munka irányát és tartalmát is módosítani kell. a szervezés ne zavarelhárítás, hanem olyan tevékenység legyen, amelyre a tervszerűség, valamint a szakszerűség a jellemző. nemcsak a jelenlegi termelés magas színvonalu szervezethez kell biztosítani, hanem azt is, hogy a jövőt meghatározó fejlesztések megvalósításával közelítsünk a nemzetközi szinthez, és elmaradásunk a szervezethez, a termelékenységben mérséklődjenek.

a vállalati szervezésben rejlő lehetőségek fokozott kihasználása nemcsak mai körülményeink miatt, hanem azért is kívánatos, mert míg egyes anyagi eszközök időszakonként csak korlátozottan állnak rendelkezésre, e vonatkozásban szinte teljesen szabad a pálya, és a gyorsabb haladás elsősorban szándékunkon múlik.

a hatékonyság szervezéssel elérhető javulása a dolgozók érdeke is. ők soha nem a több és jobb munka velük szemben várt mértékű követelményét teszik szóvá, hanem azt, hogy ehhez nem mindig biztosítják részükre a feltételeket, mert a gyártási folyamatok nem elég szervezettek. hangsúlyozni kell azt is, hogy a vállalati szervező munka helyes irányu fejlesztése elősegíti és egyben feltételezi a fejlett üzemi demokráciát, azt a munkahelyi, vállalati légkört, amely igényli a dolgozók alkotó kezdeményező készségét és annak hasznosítását.

/folyt.köv./
10.40 rj

UG

-16 -

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 4. folyt./rj

a fegyelem a közösség eredményes működését biztosító szabályok megtartása, az e szabályokkal meghatározott rend, cselekvésszerű, magatartásbeli, tudatos rendszeresség és mértéktartás.

ebben a felfogásban nyer valós tartalmat a munkafegyelem javítása iránti társadalmi igény is. a munkafegyelem többek között egyrészt a munkaidő teljes kihasználását, továbbá a munkaviszonyból eredő kötelezettségek teljesítését jelenti. minden vezetőnek tudnia kell azonban, hogy a munkafegyelem csak akkor követelhető meg, ha egyidejűleg biztosítják a betartásához szükséges feltételeket is.

külön is hangsúlyozandónak tartom a vezető meghatározást. sokan ugyanis e beosztás alatt csak a vállalat igazgatóját, vagy a szervezet elnökét értik. úgy vélem, hogy a munkafegyelem betartásához szükséges feltételek megteremtése - ide értve a munka megszervezését is - nem lehet egyetlen ember feladata. kötelessége ez az irányítás minden szintjén dolgozónak, természetesen a vezetői tevékenységnek. a munkafegyelem betartásának követelménye alól nincs kivétel, annál is kevésbé, mivel gyakran előfordul, hogy néhány ember fegyelmezetlensége miatt jelentősen zavar kifelé, végeredményben egy egész vállalat működésének hiányosságaként jelenik meg. emiatt válik a munkafegyelem megteremtése közös érdeké, a munkával kapcsolatos jogok és kötelezettségek egymást feltételező következetes érvényesítése, illetve teljesítése pedig közös felelősséggé.

ezért is szükségszerű a munka törvénykönyve és végrehajtási rendelkezéseinek korszerűsítése abból a célból, hogy jogrendünk ne egyformán kezelje a hanyag, fegyelmezetlen embereket a kötelességüket becsülettel, tisztességgel teljesítővel. olyan helyzetet kell teremtenünk, hogy a jogvédelem minden előnyét azok élvezzék, akiknek munkakészsége egyenes arányban áll képzettségükkel és képességükkel. nem lennének tárgyilagosak, hanem jegyeznék meg, hogy dolgozóink döntő többsége ebbe a kategóriába tartozik.

a bér- és keresetszabályozás 1979. évi módosításai mind a korábbinál, mind az 1978. évinél szerényebb mértékű átlagos bérfelzárkózást tesznek lehetővé. annak érdekében, hogy a vállalati jövedelmek és keresetek az eddigieknél jobban összhangba kerüljenek az eredményekkel, valamint a teljesítményekkel, a kiskereskedelem és a külkereskedelem kivételével megszűnik az 1,5 százalékos követelmény nélküli bérfelzárkózás lehetősége. mérsékeljük a központi bérszabályozási formába tartozó szervezetek részére engedélyezett béremelés mértékét.

/folyt.köv./
10.45 rj

UG

-17 -

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....5.folyt./-a

feltételhez kötjük a vállalatok bérfejlesztési tartalékának felhasználását is. az utóbbi intézkedést az is indokolja, hogy a bértartalékok több helyen nem a vállalati gazdálkodás hatékonyságának növekedéséből, hanem attól független tényezők, nem utolsósorban a szabályozás lazaságai miatt keletkeztek. a népgazdasági terv előirányzataival összhangban a bérszabályozási rendszer automatizmusa - az 1978. évi bérintézkedések áthuzódó hatását nem számítva - 4.5-5 százalékos nominálbér emelkedést tesz lehetővé. ez a mérték átlagként értelmezendő, tehát nem általános járandóság. azt jelenti, hogy a vállalati teljesítményektől függően a bérfejlesztési lehetőségek az említett százalékoktól lefelé és felfelé is eltérhetnek. a gazdaságosan működő vállalatok számára kedvezőbb feltételt jelent a saját erőből - bértartalék felhasználása nélkül - megvalósításra kerülő 6-8 százalékos közötti béremelés adóterheinek mérséklése.

a szabályozó rendszer normativitásának erősítése, az indokolatlan támogatások csökkentése, a bérszabályozás mértékeiben módosult, de rendszerében változatlan fenntartása a vállalatokat teljesítményüknek megfelelően az eddiginél várhatóan szélesebb körben és nagyobb mértékben differenciálja. akik ezért kizárólag a gazdasági szabályozást, mint „külső”, tényezőt bírálják, hibát követnek el, mert figyelmen kívül hagyják a vállalati belső munka gyengeségeit.

a bérszabályozás módosítása, miközben szigorítja a vállalati bérfejlesztés feltételeit, nem zárja ki, sőt feltételezi, hogy mindenütt fokozódik a törekvés a nagyobb jövedelem, s az ennek feltételeként a magasabb teljesítmény elérésére. a vállalati és egyéni teljesítmények növekedését segíti elő a végzett munka mennyisége és minősége szerinti bér-és keresetdifferenciálás erősítése. olyan szemléletre és gyakorlatra van szükség, amely az alpbért sem tekinti természetes járandóságnak, a munkahelyen időben való megjelenés és ott tartózkodás ellenértékének.

/folyt.köv./
10.43/a

- 18 -

UG

bb 7. / a gázfogyasztók...folyt/ny

az együttműködés eredményeképpen a gázszolgáltató vállalatokhoz tartozó veszprém, zala és somogy megyében évente több mint negyven kilométernyi, épülő gázvezeték utvonalaán hajtják végre a vizsgálatokat. így a jövőben a térképek nemcsak a gázvezetékek helyét jelölik meg, hanem feltüntetik a korróziótól veszélyeztetett szakaszokat is, ahol fokozott karbantartásra, esetleg elektrokémiai védelemre is szükség lesz./mti/

..-

bb 8.tejtermelő tehenészeti telep összefogással

dáv/ká/ny ie

1978 december 21.

a gazdasági erőforrások, a technikai eszközök, valamint a munkaerő koncentrációjával, hatékonyabb felhasználásával - társulások alapon - ezeregyszáz férőhelyes közös tejtermelő tehenészeti telepet épít pusztaszabolcson két szomszédos fejér megyei termelőszövetkezet: a pusztaszabolcsi és az adonyi közös gazdaság. ötvenmillió forinttal költséggel évi öt-öt és félmillió liter tejet produkáló, korszerű, magas színvonalon gépesített szakosított telepet hoznak létre 1981-ig. a munkát a két termelőszövetkezet építőbrigádja közösen vállalta. közösen telepítik be a kiválóan tejelő, holstein-friz fajtású állományt, s együttesen látják el a telep felszerelésével, üzemeltetésével kapcsolatos feladatokat is.

az első két, egyenként kétszáznyolcvan férőhelyes istállóba februárban helyezik el a teheneket./mti/

..-
-9-

1220 UC

bb 9. háromszázötven munkagép dolgozik a sikosság csökkentésén az ország utjain - az utinform jelenti csütörtökön reggel

i bp/tk/ny hgy

1978 december 21.

pest, nógrád, tolna és szolnok megyék kivételével az ország minden részéből ködöt jelentettek. a látási távolság általában 150-200 méter, de több helyen lecsökken 50-80 méterre is. a közlekedést azonban nemcsak a köd nehezíti. a főközlekedési utak közül szabolcs-szatmár megyében a 36-, 38-, és 41. számú / nyiregyháza, baktalórántháza, rakamaz térsége/, hajdu megyében pedig a 33-as és a 35-ös számú egy-egy szakasza sikos / debrecen, hajduszoboszló, és hortobágy térsége/. az alsóbbrendű utak az ország nagy részében latyakosak, hókásások, s a letaposott hó miatt sok helyen csuszásveszélyesek. mind a fő, mind pedig az alsóbbrendű utak csuszásveszélyének csökkentésén és megszüntetésén 350 munkagép dolgozik./mti/

-. -

bb 10. halálos balesetek

pf/ny hgy

1978 december 21.

gyöngyös belterületén morvai ferenc 34 éves vízvezeték szerelő, helyi lakos személygépkocsijával elütötte csáki sándor 69 éves nyugdíjas helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek kivizsgálására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

pest megyében, herceghalom külterületén varcsay eduard 22 éves egyetemi hallgató nszk állampolgár karlsruhei lakos személygépkocsijával, előzés közben áttért az uttest bal oldalára és összeütközött a vele szemben haladó személygépkocsival. a baleset következtében a vétlen személygépkocsi vezetője grim istván 49 éves telepvezető budapesti lakos, a helyszínen meghalt. utasai közül egy személy súlyos, egy pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint, barcsay eduard szabálytalanul előzött és nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. a rendőrség eljárást indított ellene. /foyt köv/

-10-

10²⁵ UC

bb 10. / halálos ...folyt/ny

délegyháza külterületén pázmány józsef 38 éves gépkocsivezető, taksonyi lakos személygépkocsijával előzés közben áttért az uttest bal oldalára és összeütközött a vele szemben haladó pótkocsis tehergépkocsival. a baleset következtében pázmány józsef és utasa marjai gyula 44 éves gépkocsivezető dömsödi lakos a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint, pázmány józsef szabálytalanul előzött.

vas megyében, hosszupereszteg belterületén verb ferenc 19 éves autószerelő balatonberényi lakos személygépkocsijával elütötte kardos lajos 57 éves tsz-tag helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

borsod megyében, a serényfalvi téglagyár területén kiss sándor 38 éves erőgépvezető bükkzsérci lakos munka közben, erőgéppel a meddőhányó tetőjéről, a körülbelül 15 méteres mélységbe zuhant és a helyszínen meghalt. a baleset vizsgálatát szakértő bevonásával folytatja a rendőrség./mti/

-. -

tbb 11. elfogták a kék fényben körözött szücs imre pétert

zfné/ny hgy

1978 december 21.

a lakosság bejelentése alapján a rendőrség elfogta a tv legutóbbi fékfény adásában bemutatott - lopás-büntett elkövetésének alapos gyanúja miatt körözött - szücs imre péter, 22 éves foglalkozás nélküli, büntetett előéletű budapesti lakost. a xiv. kerületi rendőrkapitányság előzetes letartóztatásba helyezte és megindította ellene az eljárást./mti/

-. -

bb 12. rendőrségi hír

zfné/ny hgy

1978 december 21.

a budapesti vasbetonipari művek budafoki gyáregységének udvarán hornok lászló, 39 éves gépkocsivezető budapesti lakos, teherautóval tolatás közben elütötte a sínek között dolgozó nauratil gábor 42 éves szintisztító budapesti lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeit a rendőrség vizsgálja./mti/

-. -

10.35/ny

-11-

12⁰⁰ UC

bb 13. bencs sándor,

tk/ny hgy

1978 december 21.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 65 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása katonai tiszteletadással december 28-án csütörtökön 15.00 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xi.kerületi bizottsága./mti/

--

bb 14. ötszáz vagonos terménytárolót helyeztek üzembe nagyecenken

mzs/ká/ny hgy

1978 december 21.

ötszáz vagonos terménytárolót helyeztek üzembe csütörtökön nagyecenken. a csarnok előregyártott vasbeton paneljeit a nyékládházi mezőpanel épületelemgyár készítette, s a helyszínen a tanácsi építőipari vállalat szerelte össze. az új létesítményben szállítószalagok továbbítják a terményt és elszállításakor a gabonát gépek rakják a tehergépkocsikra.

a most elkészült csarnoktárolót több éves beruházási program keretében építette meg a gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat. a program megvalósítása két évvel ezelőtt kezdődött, tavaly készült el nagyecenken az első 500 vagonos tároló, és jövőre adják át rendeltetésének a harmadik, ugyancsak 500 vagon befogadóképességű terménytárolót, az előzők szomszédságában. jövőre terményszáritót is építenek nagyecenken./mti/

--

bb 15. az első beköltözők győr új lakónegyedébe

cser/ká/ny hgy

1978 december 21.

elkészült az első 11 szintes, 121 lakásos lakóépület győr új lakónegyedében, a gorkij utcai lakótelepen, s csütörtökön az első lakók beköltöztek a frissen átadott lakásokba. karácsonyra és újévre valamennyi lakást elfoglalnak az új tulajdonosok.

a telep a város első otp lakónegyede. a most átadott lakóépület házigyári elemekből készült és külsőleg befestették. ez az első ilyen, külsőleg is befestett házigyári lakóépület az országban. az 500 lakásos lakónegyed 1981-re készül el teljesen. /mti/

11.35/ny

12¹⁰ uc

--
-12-

bb 17. időjárásjelentés

ny hgy

1978 december 21.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 12 órakor:

fokozatos lehülés

a délnyugat-európa felett örvénylő ciklon franciaországban, angliában és svájcban szinte mindenütt a piereneusi-félszigeten is sok helyen borult, esős időt okoz. az appenin-és a balkán-félszigeten át meleg levegőt szállít afrikából közép-európa felé. ezzel szemben európa északi, északkeleti része felett napról-napra erősödik és terjeszkedik az erős lehülés hatására létrejött anticiklon. a területén változóan felhős, erősen párács és igen hideg az időjárás, de havazás csak elszórtan fordul elő. az anticiklonban felgyülemlett hideg levegő csütörtökön hajnalra elérte a kárpátokat, pénteken pedig már a kárpát-medencében is közvetlenül érezhető lesz a hatása. szerdán magyarország nagy része felett egész nap borult volt az ég, csak a nyugati és a déli országrészben fordult elő 1-3 órás napsütés. szórványos esőből, havasesőből, gyenge havazásból általában 1 és 4 mm közötti mennyiségű csapadék hullott csütörtökön reggel 7 óráig. az éjszaka erősen bepárácsodott a levegő. a köd sok helyen csütörtökön délelőtt is megmaradt. a hőmérséklet szerdán napközben mínusz 2, plusz 4 fokig emelkedett. az éjjel plusz 1 és mínusz 13 fok közé süllyedt és csütörtökön még 11 órakor is csak plusz 1 és mínusz 8 fok között volt.

budapesten szerdán plusz 1.2 fokos volt a napi középhőmérséklet. ez 1.1 fokkal magasabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérssklet mínusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 mm, mérsékeltten emelkedik.

várható időjárás péntek estig: a magasabb helyek kivételével általában erősen felhős és erősen párács, sok felé ködös idő, sok felé hószállingózás, mérsékelt, időnként megélénkülő általában délkeleti irányú szél. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 5, mínusz 10, a legmagasabb nappali hőmérséklet általában mínusz 1, mínusz 6 fok között.

távolabbi kilátások szerda reggelig: sokfelé párács, ködös, hideg idő, nyugaton elszórtan kisebb havazás. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte mínusz 5, mínusz 10, később mínusz 10, mínusz 15 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte mínusz 2, mínusz 7, később mínusz 10 fok közelében. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 10 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél, 194 cm, 2.0°/mti/

--
-13-

13⁴⁵ uc

bb 13. bencs sándor,

tk/ny hgy

1978 december 21.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 65 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása katonai tiszteletadással december 28-án csütörtökön 15.00 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xi.kerületi bizottsága./mti/

-.-

bb 14. ötszáz vagonos terménytárolót helyeztek üzembe nagycenten

mzs/ká/ny hgy

1978 december 21.

ötszáz vagonos terménytárolót helyeztek üzembe csütörtökön nagycenten. a csarnok előregyártott vasbeton paneljeit a nyékládházi mezőpanel épületelemgyár készítette, s a helyszínen a tanácsi építőipari vállalat szerelte össze. az új létesítményben szállítószalagok továbbítják a terményt és elszállításakor a gabonát gépek rakják a tehergépkocsikra.

a most elkészült csarnoktárolót több éves beruházási program keretében építette meg a gabonfelvásárló és feldolgozó vállalat. a program megvalósítása két évvel ezelőtt kezdődött, tavaly készült el nagycenten az első 500 vagonos tároló, és jövőre adják át rendeltetésének a harmadik, ugyancsak 500 vagon befogadóképességű terménytárolót, az előzők szomszédságában. jövőre terményszárítót is építenek nagycenten./mti/

-.-

bb 15. az első beköltözők győr új lakónegyedbe

cser/ká/ny hgy

1978 december 21.

elkészült az első 11 szintes, 121 lakásos lakóépület győr új lakónegyedében, a gorkij utcai lakótelepen, s csütörtökön az első lakók beköltöztek a frissen átadott lakásokba. karácsonyra és újévre valamennyi lakást elfoglalnak az új tulajdonosok.

a telep a város első otp lakónegyede. a most átadott lakóépület házigyári elemekből készült és külsőleg befestették. ez az első ilyen, külsőleg is befestett házigyári lakóépület az országban. az 500 lakásos lakónegyed 1981-re készül el teljesen. /mti/

11.35/ny

12¹⁰ UC

-.-

-12-

bb 17. időjárásjelentés

ny hgy

1978 december 21.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 12 órakor:

fokozatos lehülés

a délnyugat-európa felett örvénylő ciklon franciaországban, angliában és svájcban szinte mindenütt a piereusei-félszigeten is sok helyen borult, esős időt okoz. az appenin-és a balkán-félszigeten át meleg levegőt szállít afrikából közép-európa felé. ezzel szemben európa északi, északkeleti része fellett napról-napra erősödik és terjeszkedik az erős lehülés hatására létrejött anticiklon. a területén változóan felhős, erősen párázó és igen hideg az időjárás, de havazás csak elszórtan fordul elő. az anticiklonban felgyülemlett hideg levegő csütörtökön hajnalra elérte a kárpátokat, pénteken pedig már a kárpát-medencében is közvetlenül érezhető lesz a hatása. szerdán magyarország nagy része felett egész nap borult volt az ég, csak a nyugati és a déli országrészben fordult elő 1-3 órás napsütés. szórványos esőből, havasesőből, gyenge havazásból általában 1 és 4 mm közötti mennyiségű csapadék hullott csütörtökön reggel 7 óráig. az éjszaka erősen bepárásozott a levegő. a köd sok helyen csütörtökön délelőtt is megmaradt. a hőmérséklet szerdán napközben mínusz 2, plusz 4 fokig emelkedett. az éjjel plusz 1-és mínusz 13 fok közé süllyedt és csütörtökön még 11 órakor is csak plusz 1 és mínusz 8 fok között volt.

budapesten szerdán plusz 1.2 fokos volt a napi középhőmérséklet. ez 1.1 fokkal magasabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 mm, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás péntek estig: a magasabb helyek kivételével általában erősen felhős és erősen párázó, sok felé ködös idő, sok felé hószállingózás, mérsékelt, időnként megélénkülő általában délkeleti irányú szél. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 5, mínusz 10, a legmagasabb nappali hőmérséklet általában mínusz 1, mínusz 6 fok között.

távolabbi kilátások szerda reggelig: sokfelé párázó, ködös, hideg idő, nyugaton elszórtan kisebb havazás. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte mínusz 5, mínusz 10, később mínusz 10, mínusz 15 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte mínusz 2, mínusz 7, később mínusz 10 fok közelében. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 10 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél, 194 cm, 2.0°/mti/

-.-

-13-

13⁴⁵ UC

bb 16. a játékszin közleménye

tk/ny hgy

1978 december 21.

a szonatina egy páváért című darab december 23-1, szombat esti előadása technikai okokból elmarad. jegyek a váltás helyén visszaválthatók./mti/

-. -

bb 18. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 14 óráig

se/ny hgy

1978 december 21.

1. nyitvatartási idő
2. csillagászati tél
3. devizabüntetés
4. fedett átrakó záronban
5. mentesítő vonatok
6. tit főtitkárnak nyilatkozata
7. együttműködési megállapodás
8. tehenészeti telep
9. utinform jelentés
10. balesetek / 1. jav/
11. elfogott kék fényes
12. rendőrségi hír
13. elhunyt bencs sándor
14. terménytároló
15. lakásátadás győrről
16. a játékszin közlése
17. időjárás
18. hírjegyzék /mti/

-. -
-14-

13.20/ny

13¹⁰

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....6.folyt./-a

a bérpolitikában semmiféle engedményt nem tehetünk. ezért nem lehet követelmény, teljesítmény nélküli bérnövelést végrehajtani. ez a felfogás összhangban áll a gazdaságpolitika céljaival is, mert elősegíti mind a meglévő létszám hatékonyabb foglalkoztatását, mind a munkaerőnek a gazdaságosabb tevékenységet végző munkahelyekre való átcsoportosulását. ebben a korábbi bérszabályozási előírások nem biztosítottak kellő érdekeltiséget. a gazdaságirányítás változatlanul napirenden lévő feladata ezért a bér-és keresetszabályozás korszerűsítését célzó elgondolások kidolgozása, s ezzel összefüggésben annak biztosítása, hogy a szocialista bérezési elvek az eddigieknél következetesebben érvényesüljenek a gyakorlatban.

a bérek és keresetek növelésében nagy megfontoltságra van szükség, mert a teljesítményfedezet nélküli vásárlóerő kibocsátásának felelősségét a vállalatok helyett a központi irányítás nem vállalhatja magára. a bérfejlesztés mértékét és a végrehajtás időpontját úgy kell megválasztani, hogy gazdasági megalapozottságához kétség ne férhessen.

a gazdasági versenyben nő a termékek és szolgáltatások minőségének, a szerződésekben vállalt határidők betartásának fontossága, az e téren fokozódó követelményekhez mérten sok helyen jelentős az elmaradás. ezért az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítani a vállalati bérpolitikában a termékek minőségének javítására és a határidők betartására irányuló ösztönzés kiterjesztésére.

a teljesítmények növelésének feltétele a végzett munka szerinti bér-és keresetdifferenciálás erősítése. a jövedelmek növelésében jelenleg tapasztalható egyenlődsdi nem segíti elő a magasabb teljesítményekre való törekvést. korszerűsíteni kell a vállalatokon belüli egységek ösztönzési rendszerét is. fel kell tárni teljesítőképességüket és ennek megfelelően kell meghatározni feladataikat, valamint anyagi érdekeltységüket.

/folyt.köv./
10.45/a

UG

- 19 -

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....7. folyt./-a

a tervben és költségvetésben előirányzott bérpreferencia keretet kivételes és rendkívül indokolt esetektől eltekintve, nem az elmaradók támogatására, hanem a gazdaságosság és hatékonyság szempontjából kiemelkedő szervezetek - természetesen feltételekhez kötött - ösztönzésére kívánjuk felhasználni. a megváltozott belső és külső feltételekhez való alkalmazkodás elmaradásának, a termékszerkezet korszerűtlenségé, a folyamatok alacsony szervezethez, a kifogásolható vezetési színvonal, a gyenge piaci pozíció következményei rendszerint a korábbiaknál kisebb eredményben és emiatt lényegesen szűkebb bér- és keresetfejlesztési lehetőségben juthatnak kifejezésre. ha ezt a következményt bérpreferenciával ellentételeznénk, rossz ügyet szolgálunk, mert az alacsony hatékonyságú gazdálkodás további fenntartását segítenék elő. a bérpreferencia ilyen módon való felhasználása nem segítené, hanem korlátozná a gazdasági szabályozás egészének eredményes működését.

a gazdasági feladatok megoldása közben - s annak feltételeként mindenütt egyre nagyobb figyelmet kell fordítani az emberi tényezőkre. ez fokozott felelősséget jelent minden vezető számára.

a munkakörülmények, a munkafeltételek, a munkahelyi szociális ellátás javítása növeli a dolgozók elégedettségét, kezdeményező-készségét, s ezzel jelentősen hozzájárulhat a termelékenység növekedéséhez. az aktív vállalati szociálpolitika jelentős mértékben befolyásolhatja a pályaválasztást, pályámegmaradást is. hangsúlyozni kell azonban, hogy a termelésnek kivétel nélkül mindenütt a szociális ellátás javításával összefüggő kiadásokkal együtt, és nem azok nélkül kell kifizetődőnek lennie.

a tervben előirányzott célok meghatározzák a követelményeket. most az a feladat, hogy a végrehajtás során ezeket teljesítsük és teljesítésüket következetesen számonkérjük. ebből következik az is, hogy ha a helyes határozatok végrehajtása során feszültségek jelentkeznek, akkor nem a követelményeket kell lazítanunk, hanem céljaink elérése érdekében erőfeszítéseinket kell fokoznunk.

/folyt.köv./
10.55/a

UG

- 20 -

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 8. folyt./rj

Lombos ferenc /győr-sopron m. 5. vk./, a megyei tanács

elnöke elmondta: a jövő évi terv készítésénél alapelvűk volt, hogy a megyei vezetés - minden szinten - merjen nemet is mondani azokkal a felfokozott igényekkel szemben, amelyek teljesítésére nincsenek meg a reális feltételek. most a „licitálókna„ is meg kell érteniük a gondokat, és törekvéseiket helyes irányba kell terelni. nem sok beszédre, hanem alaposan elemzett, konkrét intézkedésekre van szükség.

győr-sopron megye üzemeiben elkészültek az 1979. évi terjesztési javaslatok. van olyan üzem, ahol az ideai termelésnövekedésnél kisebb ütemet jelöltek meg, van ahol azonosat, és van, ahol 4-2-20 százalékos emelkedést. a megyei tapasztalatok alapján megállapítható; egyes vállalatoknál mindinkább belső igény, hogy megszabaduljanak hanyag és felelőtlen dolgozóiktól. a vállalatok túlsúlyos többleténél érzik, tudják, hogy javítani kell a külkereskedlemhez fűződő kapcsolatokon és az érdekeltségen is, mert jelentős az elmaradás. ugyanakkor azt várják a minisztériumoktól, hogy jobban hangolják össze a vállalatok fejlesztési céljait. számítani kell a munkában helyenként még megnyilvánuló kapcsolatok; a magasabb követelményekhez nélkülözhetetlenek az átrendelt, előremutatóbb, határozottabb intézkedések.

a továbbiakban a képviselő a megye idegenforgalmi helyzetéről beszélt. a megnövekedett vendégjárás a többi között azt jelenti, hogy az év végére várhatóan meghaladja a 4 milliót. győr-sopron megye határállomásain keresztül hozzánk érkező turisták száma, s mintegy 30 százalékuk a megyét választja uticéljának. ezen kívül évente még több mint 1,300 000 belföldi turista is felkeresi a megye idegenforgalmi nevezetességeit, elsősorban győrt, sopront és mosonmagyaróvárt.

a turizmus szerkezeti változása más területektől eltérő, új keresleteket vált ki. a megyénkre jellemző városnéző, fürdőhelyi és tranzit-turizmus mellett megjelent a környező országok határmenti településeiben élők bevásárló turizmusa. rohamosan nőtt körükben az olyan szolgáltatások igénybevétele is, mint a fodrászat, a kozmetika, a fényképezés, a konfekció, kötöttáru, ajándéktárgy és kalap készítés, kézimunka előnyomás, továbbá órajavítás, fogászat, személygépkocsi javítás. nem ritka, hogy egy-egy szabó kisiparos munkáinak 40 százalékát külföldieknek végzi.

/folyt.köv./

11.15 rj

UG

-21 -

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 2. folyt./rj

ez azért is nagy gond, mert a kereslet főleg három városra győrre, sopronra és mosonmagyaróvárra korlátozódik. bár az utóbbi időben csornán és kapuvárott is érezhető hatását.

a vendégek hét végi vásárlásai egész sor olyan termékre is kiterjednek, amelyek dotáltak vagy nyugati importból származnak. a soproni vendéglátó egységekben pedig szinte rendszeressé vált, hogy az ausztriából átjövők ott tartják az esküvői ebédet. ez tulajdonképp jó dolog, de vigyázni kell a helyi lakosság és a bel-földi turizmusban résztvevők érdekeire, hogy ne csak „foglalt”, táblákat találjanak az éttermek ajtaján, vagy asztalain. a szolgáltató hálózat fejlesztésére az elmúlt években jelentős összegeket fordítottak, de még mindig nincs összhangban a megnövekedett igényekkel. a jövőben arra kell törekedni, hogy az érintett tárcákkal együtt a lehető legésszerűbben használják fel a fejlesztésre jutó összegeket.

sándor dezső/ borsod m. 15.vk./ az edelényi nagyköz-

ségi közös tanács elnöke a lakások, kommunális építmények tervszerű karbantartásának és időszakos felújításának fontosságára hívta fel a figyelmet. hangsúlyozta, hogy a következő terv-időszakban fokozott erőfeszítéseket kíván a tanácsok gondjaira bízott és a nemzeti vagyon jelentős hányadát képviselő állóeszközök megóvása. lehetőségeiket bővítendő talán módosítani kellene az ezzel kapcsolatos gazdasági szabályozókat - említette a képviselő. az elavult bányászkolóniák felszámolásáról szólva rámutatott: kormányunk jelentős erőfeszítéseket tesz a bányászok élet-és munkakörülményeinek javításáért. ezek között kiemelkedő jelentőségű a munkáslakás akció keretében felépülő tízezer bányáslakás, amelyből kétezer borsod megyében kerül tétel alá. a program borsodi részének végrehajtásáról tájékoztatva az országgyűlést, a képviselő beszámolt arról, hogy a megyében főként miskolcon, kazincbarcikán és három négyközségben építik fel a lakásokat, de gondolnak az ormosbányai, az edelényi bányászokra és a környező 38 községből bejáró dolgozók letelepítésére is, hiszen a borsodi szénmedence legnagyobb bányaiüzemei még hosszú távon biztosítják számukra a bányászkodás jövőjét.

/folyt.köv./
11.50/a

- 22 -

UG

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....10.folyt./-a

eddig 96 család költözött új, korszerű otthonba, 1980-ig pedig további több mint 300 új bányáslakás átadásával számolnak. e kiemelt feladat végrehajtását azonban anyagellátási gondok nehezítik ennek kapcsán hatékonyabb intézkedéseket sürgetett, hogy e fontos lakásépítési akciók folyamatosságát a vi. ötéves terv-időszakában is biztosíthassák.

a képviselő végül kitért a műemlék és műemlék-jellegű épületek felújítási és karbantartási gondjaira is. kiemelte: megkülönböztetett figyelmet kellene fordítani az ország hét-nyolc legnagyobb értékű műemlékének a megóvására, restaurálására. de hozzáfűzte azt is: amíg az érintett településeken a lakosság alapellátása is gondot jelent, a költséges restaurálás helyett - átmenetként - legalább a további rongálódást kellene megakadályozni.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitást adunk mai bkk.2./ az országgyűlés téli ülés-
szaka/ anyagunkra.

a negyedik sortól a szöveg helyesen:....tanács el-
nöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára,
lázár györgy.....

x x x

/folyt.köv./

12.00/a

- 23 -

UG

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....11.folyt./-a

dr.radnai éva/ fehér m. 8.vk./ a dunaujvárosi rende-

lő intézet körzeti és üzemorvosa örvendetes tényként nyugtázta, hogy a kormány külön figyelmet szentel a gyógyító, betegség-megelőző tevékenység javítására, s ennek részeként a kórházi ágyak számának gyarapítására, a rekonstrukcióra, a gyógyszerek, műszerek, gyógyászati segédeszközök gyártására, beszerzésére és megfelelő elosztására. a költségvetési javaslat előirányzatai pedig még most is lehetővé teszik, hogy az egészségügy fejlődésének dinamikája nagyobb legyen a népgazdaság növekedési üteménél, amikor a népgazdaság egyensúlyának helyreállítása a központi cél. ilyen körülmények között még fontosabb, hogy - hangsúlyozta - az egészségügyre fordítható milliárdokat csak a szakmai és közgazdasági szempontok egyeztetésével és ésszerűen használják fel. csak így elégíthetők ki a gyógyítómunkával szemben támasztott jogos igények. javasolta, hogy egészségügyi létesítmények építésének meggyorsítására - a gondok enyhítése érdekében - országszerte szervezzenek társadalmi munkát. dunaujvárosban például 9 ezer óra társadalmi munkával járultak hozzá a vállalatok, üzemek dolgozói, a helyi lakosok az úgynevezett, római városrész, rendelőkompexumának felépítéséhez. az egészségügy rehabilitációs feladataira áttérve a képviselő hangsúlyozta: a csökkent munkaképességeket foglalkoztató vállalatokat fokozottabban érdekeltté kellene tenni abban, hogy gondoskodjanak az érintettek szervezett átképzéséről, munkaképességük kamatoztatásáról. sajnos a vállalatok többsége nem ismeri a rehabilitációs lehetőségeket, így a végrehajtás is sokszor formális. fontos feladat tehát a rehabilitációs tevékenység következetes ellenőrzése. felmerült az igény, hogy - jogkörüket bővítve - a tanácsok segítségével kell megoldani a rehabilitációra váró dolgozók szervezett átképzését. ugyanakkor lényeges tennivaló, hogy kellő számban gondoskodjanak megfelelő gyógyászati segédeszközökről. javasolta azt is, hogy azokat a csökkent munkaképességű dolgozókat, akik a társadalmilag hasznos cselekvésbe még bevonhatók, ne küldjék rokkantsági nyugdíjba. betegségük súlyosságának mértékében kapjanak bérkiegészítést, amelynek összege akkor se csökkenjen, ha munkát vállalnak. így kialakulna a munkába való visszatéréshez az érdekelttség.

/folyt.köv./
12.20/a

UG

- 24 -

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 12. folyt./rj

fülöp lászló /tolna m. 3. vk./ a bátai november 7. tsz el-

nőke a mezei gazdálkodás helyzetéről szólva elmondta: a termés növekedésének üteme azért felel meg az ideai rendkívül kedvezőtlen időjárás ellenére is a tervezettnek, mert az emberek ezuttal is becsülettel megtették a magukét. ennek eredménye az is - hangsúlyozta -, hogy van elég gabonánk, burgonyánk, elegendő a tej, a tojás, a baromfiús, növekedett a szarvasmarha - és sertésállomány, nem hiányoznak az üzletekből a huskésztítmények. mindez arra vall, hogy terveink megalapozottak.

a továbbiakban arról szólt, hogy a külgazdasági egyensúly helyreállítását előmozdító - közelmúltban született - intézkedések kedvező hatása nem maradhat el. bizonyos, hogy az új szakosított állattartótelepek, növénytermesztési és egyéb mezőgazdasági beruházások hasznót hozóak lesznek. ám a népgazdaság jelenlegi helyzetében minden gazdálkodó egység vezetőinek meg kell érteniük és általában meg is értik, hogy szükségesek a szigorítások, az új vállalkozások helyett 1979-ben is a félben lévőket kell tető alá hozni, az építkezések, szerelések ütemét meggyorsítva.

beszédében kitért a képviselő a sárközi táj vízrendezésének kérdésére. a megnövekedett állatállomány - mondotta - több takarmányra, elsősorban kukoricára van szüksége. a népgazdaság érdeke is azt kívánja - az állami ösztönzők is ezt mozditják elő -, hogy több tengerit termeljünk. a sárközben e növény igen jó termőhelyén - számos esztendőben a belviz csappantja meg a hozamot. kérte a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, valamint az országos vízügyi hivatal illetékeseit: vizsgálják meg a sárközi vízrendezésének lehetőségeit, mert jó befektetésnek bizonyulna a beruházás.

szólt a képviselő az eredményes gazdálkodáshoz nélkülözhetetlen tájékoztatásról-tájékozódásról. elmondta: a vállalatok, gazdaságok olykor hiába érzik át felelősségüket, akárcsak alkalmazkodni a piaci helyzethez, esetenként azért marad el a szükséges termékváltás, mert nem ismerik, nem tudják nyomon követni az exportáruk alakulását, későn értesülnek egy-egy termékük gazdaságos külhoni értékesítésének lehetőségeiről. tehát mielőbb meg kell teremteni az információk áramlásának jobb rendszerét, - javasolta, majd kitért arra is, hogy az állami visszatérítések, dotációk, termelési és fogyasztói árkiegészítések, az import és export ártámogatás jelenlegi formája gyakorta áttekinthetetlenné teszi az árakat.

/folyt.köv./
12.30 rj

-25 -

UG

parlament

bkk. 2./az országgyűlés13.folyt./a

mivel a költségvetési törvényjavaslathoz több hozzá-
szóló nem jelentkezett, az elnökölő apró antal a vitát bezárta,
s szót adott faluvégi lajos pénzügyminiszternek.

a miniszteri válasz ismertetésére később térünk vissza/

ezután határozathozatal következett. az országgyűlés a
magyar népköztársaság 1979. évi költségvetéséről szóló tör-
vényjavaslatot általában és részleteiben, az eredetileg be-
terjesztett összegekkel egyhangulag elfogadta.

/folyt.köv./

12.55/a

UG

- 26 -

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 14. folyt./rj

ezután dr. markója imre igazságügy miniszter tartotta
meg beszámolóját.

-/markója imre beszédének rövidített változatát mai
bkk. 1-es kiadásunkban közöltük. az embergót alkövetkező javi-
ásokkal feloldjuk.

a 3. folyt. első bekezdésének alulról számított 12. sorá-
ban a szöveg helyesen:

... a tapasztalatok szerint ez a többség - felelősséggel
alkalmazunk...

az 5. folyt. utolsó bek. alulról számított 2. sorában a szö-
veg helyesen:

... a büntetőjogénál még eredményesebb és hatásosabb...

a 6. folyt. utolsó bek. utolsó sorában a szöveg helyesen:

..mikéntjének differenciálását.

a 7. folyt. 2. bek. alulról számított 6-5. sorában a szöveg
helyesen:

...ezt több mint a felére csökkenti.

a 9. folyt. 3. bek. 4-7. sorában a szöveg helyesen:

...ezért a tervezet lehetővé teszi olyan magatartási...
/tehát a közben lévő szöveg kimarad/

ugyanennek a bekezdésnek az alulról számított 3. sorában a szö-
veg helyesen:

,... jár. egyébként már most rendelkezünk.../

/folyt.köv./
13.35 rj

UG

-27 -

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés ...15. folyt./rj

dr. földvári józsef /baranya m. 4. vk./ a törvényjavaslat

bizottsági előadója elmondotta, hogy az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága a törvényjavaslat vitája során egyöntetű véleményként állapította meg: a bűnözés - mint társadalmi jelenség - csak közös erőfeszítéssel, a társadalmi és a jogi eszközök összehangolt alkalmazásával csökkenthető, s a büntető törvénykönyv ennek csak az egyik, jelentőségét tekintve azonban igen fontos eszköze.

a képviselő beeszmolt arról, hogy a bizottság szervezettnek, széleskörűnek és demokratikusnak ítélte a javaslat előkészítését. ennek köszönhető - mutatott rá -, hogy a törvényjavaslatban a mai társadalmi igények és a fejlett szocializmus további építésének kívánalmái mellett érvényesültek a tudomány előremutató eszméi és a széleskörű gyakorlati tapasztalatok is. elmondotta, hogy a törvény előkészítését a bűnözés helyzetének mélyreható elemzése előzte meg. ezek a vizsgálatok azt mutatták, hogy hazánkban az elmúlt másfél évtized alatt - a kedvező jelenségek mellett - a bűnözés kedvezőtlen tüntei is előfordultak, s a törvényjavaslat ezeket figyelembe véve is reális szemléletet tükröz. a bizottság egyetértett a javaslatnak a bűnözés megelőzését célzó megfogalmazásával is, hiszen a büntetés alkalmazásától sem többet, sem mást nem várhatunk, minthogy mindenkit visszatartsa a bűncselekmények elkövetésétől. ezt azonban minden büntetéstől elvárjuk. a jogalkalmazók ezért messzemenően figyelembe vették, hogy ha a megelőző, visszatartó hatás csak súlyosabb, hosszú ideig tartó szabadságvesztéstől várható, akkor a súlyosabb büntetés semmiképpen nem mellőzhető. ha viszont a szabadságvesztéssel nem járó, enyhébb büntetés is alkalmas a kívánt cél elérésére, másfajta büntetést nem szabad alkalmazni.

a törvényjavaslat - mutatott rá a képviselő - megfelel annak a követelménynek is, hogy büntetés-kiszabási gyakorlatunk korszerű legyen. a javaslat büntetési rendszere ennek megfelelően biztosítja a szigorúság és a humánus összehangján alapuló elvek gyakorlati érvényesítését. ennek megfelelően lehetővé teszi ugynevezett mellékbüntetések önálló büntetésként történő alkalmazását, s bevezet olyan új intézkedési formákat, mint a próbára bocsátás, a megrovás és a pártfogó felügyelet. ezek mellett az eddigieknél nagyobb választási lehetőséget nyújt az egyes büntetésformák között, és megteremti az egyes büntetések, illetve intézkedések kombinált alkalmazásának lehetőségét is.

/folyt.köv./

14.25 rj

-28 -

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 16. folyt./rj

ezzel olyan intézkedési gyakorlat kialakítását segíti elő, amely eredményesebbé teheti a bűnözés elleni küzdelmet és elősegítheti a bűnözés helyzetének kedvező befolyásolását is.

a továbbiakban arra hívta fel a figyelmet, hogy a törvényjavaslat a szabadságvesztéssel nem járó, nevelő jellegű büntetések és intézkedések alkalmazási lehetőségeinek kiterjesztésével módot nyújt az igazságügyi szervek számára az eddigieknél erőteljesebb beavatkozásra is. erre - mondotta - mindekelőtt a visszaeső bűnözők esetében van szükség, hiszen a bűnelkövetők között viszonylag magas a visszaesők aránya. a képviselő ennek kapcsán szólt arról is, hogy a törvény javaslat kidolgozását megelőző társadalmi és szakmai viták egyértelműen megmutatták: közvéleményünk egyetért a visszaeső bűnözők szigorúbb és az eddigieknél differenciáltabb felelősségrevonásával. e viták során azonban elhangzottak olyan észrevételek is, amelyek szerint a hatékonyság és az eredményesség nemcsak szigorúság kérdése. a többszörös visszaesőkkel szemben alkalmazható szigorított őrizet hatékonysága ugyanis elsősorban attól függ, hogy mennyiben sikerül kedvező irányba befolyásolni, formálni, alakítani, e veszélyes bűnözők személyiségét. ezekkel a bűnözőkkel szemben ugyanis a szabadságvesztés hagyományos végrehajtási módja nem sok sikert ígér.

a képviselő a bizottság véleményét tolmácsolva hangsúlyozta: szükséges, hogy a legfelsőbb bíróság még a törvény hatálybalépése előtt kellő utmutatást adjon a bíróságok számára azzal kapcsolatban, hogy milyen bűncselekmények esetén tekinthető valaki „különös”, visszaesőnek. ezt követően utalt arra, hogy a törvényjavaslat alkotói az egyes bűncselekmények büntetési tételeinek meghatározása során is messzemenően figyelembe vették a bíróságok gyakorlatát, s ennek eredményeként a jövőben várhatóan ritkábban lesz majd szükség arra, hogy a bíróságok - a célszerű, igazságos büntetés érdekében - átlépjék a törvényben meghatározott büntetési tétel alsó határát. ugyancsak fontos - mutatott rá -, hogy szakszerűbbé és gyorsabbá váljanak a szabálysértési eljárások is. ezért is kell kivonni a büntetőjog köréből az ilyen eseteket. arról azonban gondoskodni kell, hogy a felelősségrevonás a szabálysértéseknél se maradjon el.

/folyt.köv./

14.30 rj

-29 -

bkk. 2. / az országgyűlés... 17. folyt./rj

értékelte a bizottság a törvényjavaslatot abból a szempontból is, hogy az mennyiben szolgálja a szocialista törvényesség érvényesülésének továbbfejlesztését. ezzel kapcsolatban - mondotta - csak helyeselni lehet, hogy a javaslat minden esetben a törvényhozásra bizza annak eldöntését, mikor van szükség büntetőjogi és mikor szabálysértési eljárásra. ezt a törekvést azonban elsősorban a szabálysértési kódex módosításánál kell figyelembe venni, amikor az egyes szabálysértéseket határozzák meg.

a képviselő végül részletesen ismertette a bizottság által javasolt módosításokat, hangoztatva, hogy a törvényjavaslatot e módosításokkal együtt ajánlja elfogadásra az országgyűlésnek. a javasolt módosítások között első helyen említette a műemlékek fokozottabb védelmét célzó kiegészítést, majd felsorolt több szövegpontosító javaslatot is.

v. antalffy györgy/ csongrád m. 8. vk./, a szegedi

józsef attila tudományegyetem rektora emlékeztetett arra, hogy a büntetőjogi szabályozásnak nemcsak a mai társadalmi igényekre kell figyelemmel lennie, a várható fejlődést is szem előtt kell tartania. az új büntető törvénykönyv többi között ennek a követelménynek is megfelel.

ma már természetes az is, hogy a javaslatban megfogalmazott, a társadalmi fejlődés igényeit kielégítő új, korszerű büntetőjogi szabályozást megbízható ténymegállapító, mondhatni szociológiai felmérő munka alapozta meg. a törvényjavaslatot kellő mértékben áthatja a tudományos, kriminológiai szemlélet; a büntetőjogi normákban, a bűncselekményekre, a büntetésekre és az egyéb jogintézményekre vonatkozó rendelkezésekben megfelelően tükröződik a bűnözés mai jellege és várható alakulása.

a javaslat közvetlenül vagy közvetve hasznosítja a legkülönbözőbb tudományágak újabb eredményeit; egész büntetői rendszere nagymértékben támaszkodik a többi között a szociológia, a pszichológia és a pedagógia tudománya által szolgáltatott ismeretekre is. a büntetési rendszert javasolt átalakítása - az eddigi kutatások alapján is - feltételezi, hogy a szociálpszichológia, valamint a kriminálpedagógia további haladást ér el és képes lesz fokozni a bűnmegelőzés hatékonyságát.

a javaslat olyan eszközöket ad a jogalkalmazó, a bűnüldöző és az igazságügyi szervek kezébe - hangsúlyozta a képviselő -, amelyek birtokában azok az eddiginél is hatékonyabban munkálkodhatnak a bűnözés visszaszorítása érdekében. ez pedig elsőrendű jogpolitikai feladat és a törvényesség alapkövetelménye. helyes az egyes bűncselekmény kategóriákban a büntetőjogi szabályozásnak az eddigieknél differenciáltabbá tétele. ahol szükséges, fokozottabb a szigorúság, míg más területeken mérsékeltebb. e törekvésnek az a célja, hogy jobb arány alakuljon ki a büntetőjogi védelemre szoruló társadalmi érdekek között.

/folyt.köv./

14.45 rj

bkk. 2. / az országgyűlés... 18. folyt./-a

egyetértéssel szolt a képviselő arról is, hogy a javaslat a leghatékonyabb büntetőjogi védelmet szocialista államrendünknek, továbbá az emberi életnek és testi épségnek nyújtja. a javaslat a törvényerőre emelkedése esetén méltó folytatója lesz a felszabadulás utáni jelentős büntetőjogi törvényalkotásunknak.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

rendelkezésre bocsátjuk faluvégi lajos pénzügyminiszter vitazáró felszólalásának rövidített változatát. kérjük, hogy a keret megfelelő - a tudósításban is megjelölt - helyén használják fel.

x x x

- az 1979. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat vitájában - a korábbiaknál sokkal nagyobb hangot kapott a népgazdasági összefüggések, a gazdaságpolitikai munka és a gyakorlat összetartozásának megértése - hangsúlyozta a miniszter. - joggal mondhatta több felszólaló, hogy nem újabb összegekért emel szót, hanem azért, hogy közös munkánk még eredményesebb legyen. faluvégi lajos köszönetet mondott a szélesebb összefüggésekre rámutató hozzászólásokért, s megjegyezte: ezzel is megnövekedett a kormány felelőssége a terv és költségvetés eredményes végrehajtásában.

a törvényjavaslatot támogató előadói beszéd és a vita megmutatta, hogy a gazdasági munka egy újabb szakaszánál mindenképp az eddig elért eredményekre támaszkodva kell a feladatokat kijelölni, az erőket összefogni. jogos az az észrevétel, hogy ne kérjünk számon belátható időn belül elérhető célokat. de számon kell kérnünk magunktól mindent, amit közös munkával megvalósíthatunk, ami bennünket előre visz, s ez mindig több az előző évinél.

/folyt.köv./

14.50 rj

bkk.2. / az országgyűlés... 19. folyt./-a

a vita arra is rávilágított: ez az év egy nagyobb gazdaságfejlesztési tálathoz, a vi. ötéves tervhez is kapcsolódik, ez amegállapítás nem egyszerűen formális kifejezése az előretétekintésenek, hanem nagyon mély átgondolása annak, hogy a nagyobb követelmények, erőfeszítések a következő tervidőszak munkáját s megalapozzák. az előadói beszéd is szólt arról, hogy országunk jelenlegi gazdasági helyzetét és a világgazdaság mai feltételei megkövetelik: gazdasági fejlesztési politikánk jobban illeszkedjék a nemzetközi együttműködés követelményeihez. bontakoztassuk ki mégjobban a kgst-országokkal folytatott együttműködés progresszív elemeit, s a külkereskedelmen keresztül még inkább nyissuk meg a gazdasági és társadalmi haladás forrásait. elsősorban minőségileg nagyobbra értékelhető teljesítményekkel. ez a megközelítés reális és arra figyelmeztet, hogy a nagyobb összefüggésekre is rá kell irányítani a tekintetet.

a vita általános összefoglalója után faluvégi Lajos az ipar és a kereskedelem együttműködésének, a bányászat néhány kérdésének, a tanácsi gazdálkodásnak, a tudománynak és a társadalom kapcsolatának, továbbá a végrehajtás tennivalóinak a kérdéseivel foglalkozó hozzászólásokra válaszolt. radnóti lászló, kasó józsef, lombos ferenc és fülöp lászló képviselők észrevételei nyomán rámutatott: az ipar és a külkereskedelem kapcsolatának összefüggése: jogosan kaptak nagy hangsúlyt a vitában. jogosan azért, mert ha a mezőgazdasági és ipari termelők úgy érzik, nincs elég információjuk a külpiaci feltételrendszerekről és egy kicsit elzártak a külpiaci hatásoktól, akkor azt kell mondanunk, igazuk van. szorosabbra kell vonni a termelők és külkereskedők érdekeltségi rendszerét, s ebben a szabályozók módosítása hoz új elemeket. kapjanak a mezőgazdasági üzemek is több információt termékeik reális áráról, költségeiről, az értékesítés körülményeiről. szakítani kell azzal a szemlélettel, amely szerint csak ott van szükség külkereskedelmi szakembere, ahol külkereskedelmi jog is van. a piacot annak is ismernie kell, aki közvetlenül nem tárgyal más országok üzletembereivel. műszakilag fejleszteni, technológiát, konstrukciót javítani nemcsak a nagyvállalatok központjában, hanem a telephelyeken is kell, s ezért nem szabad sajnálni a kisebb egységekben a mezőgazdasági üzemekben sem a külpiachoz értő szakemberek foglalkoztatását.

/folyt.köv./

15.00 rj

16.00 *ff.*

bkk. 2. / az országgyűlés... 20. folyt./-a

a telephelyek ügyében még számos tennivaló akad, hiszen az új követelmények között már nem lehet csak a termékek összeállítása a kizárólagos feladatunk. magyarországon viszonylag kevés kisvállalat dolgozik, ezért jogosan hangzott el a figyelmeztetés, sokszor akadozik a termelési együttműködés, de óvakodni kell attól, hogy egyszer a nagy-, máskor a kisvállalatokat,, végülük elő,, ezt a kérdést is összefüggéseiben kell nézni, hozzátevé: valóban több figyelmet érdemelnek a kisvállalatok, mert tekintélyes tartalékokkal rendelkeznek mind a termelékenységek emelésében, mind az egészséges háttérpar kiépítésében. ezeknek a tartalékoknak a kiaknázását pénzügyi kedvezményekkel is ösztönözni kell.

a miniszter külön felhívta a figyelmet arra, hogy a közös vállalkozásokat 1979-től új pénzügyi szabályozók segítik majd. fontos, hogy ez a korszerű együttműködési forma kifejlődjön, mert a vállalkozások révén a kisebb üzemek is,, kikerülhetnek,, a nemzetközi piacra.

faluvégi Lajos óvott attól, hogy a feladatokat kizárólag a vállalatok vállára helyezték, a tervek végrehajtása közös ügy. a vállalatok gondjait várhatóan szaporító szabályozó-változás sem ellenük, hanem értük van, hogy megfelelhessenek és igazodhassanak az új követelményekhez. az egyik felszólalásban is megemlített példa nyomán a miniszter nyomatékosan aláhuzta: vállalati szempontok miatt nem szabad korszerűtlen termékeket állami támogatással történő felhasználását szorgalmazni, mert ez nem visz előre. akadhatnak olyan, a megfelelő színvonalról elmaradó termékek, amelyek miatt a még szocialista országokkal megvalósítható nagyobb kooperációktól is le kell állni.

Jávorkai István és Forgony László hozzászólása nyomán ezután a bányászattal foglalkozott faluvégi Lajos. a mányi bánya nyitásának előkészületeire a költségvetésben 200 millió forintot irányoztak elő, a fejlesztést az állami tervbizottság jóváhagyta, végleges döntést a jövő év első felében hoz a kormány. a bánya és a közelében épülő erőmű megnyitásának összhangja miatt esetleg módosíthatják a határidőket, de nem a bánya érdekei ellen, hanem a népgazdasági érdekek szolgálatában. támogatják a gazdaságosság növelése érdekében tett rudabányai erőfeszítéseket is. a bányászlatások ügyében azonban egy kicsit közelebb kellene,, kopogtatni,, az érdekelteknek, hiszen a költségvetésből, valamint ágazati alapokból erre a tervidőszakra 3 milliárd forint áll rendelkezésre, ám eddig csak 450 milliót fordítottak építésre. a megyékben kellene tehát szervezeten dolgozó építőket keresni és találni.

/folyt.köv./

15.00 rj
16.00 *ff.*

bkk. 2. /az országgyűlés....21. folyt./-a

dr. gajdócsi istván, kasó józsef, legény béláné, lombos ferenc, sándor józsef, rubóczki istvánné, fülöp lászló is foglalkozott hozzászólásában a tanácsi gazdálkodással. az észrevételeket összegezve faluvégi lajos az ideai tanácsi költségvetéseket jellemző és más területeknek is példát mutató politikai érettségről, segítőkészségről szólt. ezt követően a kisközségek helyzetére tért rá. elismerte: ebben az öt éves tervben ezeá a települések a fejlesztési eszközök szempontjából valóban hátrányosabb helyzetben voltak, mint a többiek. a vi.öt éves tervre készülve ezt is át kell gondolni, mert a nem városi településekkel nem foglalkozhatunk ma már egy régebbi koncepció alapján. továbbra is fontos, hogy a társadalmi munka, a községfejlesztés segítse a tervek valóra váltását. megesik azonban, hogy egyes vállalatok nagy gépekkel felvonulnak társadalmi munkára, és azután kéri a pénzügyminisztériumot: adjon kedvezményeket a költségekre. ez nem a társadalmi munka tipikus esete! - mondotta faluvégi lajos, majd arról beszélt, hogy a településhálózat átalakulásával az üzemek csak úgy nem járulnak hozzá eléggé a községekben lakó dolgozók szűkebb hazájában a közösségi létesítmények fenntartásához, fejlesztéséhez. a következő tervidőszakban gondolkodni lehet azon, hogy a jövedelem újraelosztási rendszerének változtatásával enyhítsenek a gondokon.

figyelemre méltó felszólalás hangzott el a turizmusról és az ellátási gondokról, a határmenti megyék nehézségeiről - folytatta a pénzügyminiszter. nekünk sok határmenti megyénk van, nagyon fontos - s ez a vitában elhangzott -, hogy ezeket a kérdéseket is az általános politika talaján közelítsük meg, mert a turizmust is lendítő erővé kell formálnunk. az idegenforgalom nagy; az év 11 hónapjában például a baráti csehszlovákiából 6.2 millió, ausztriából 574 000, látogató fordult meg Magyarországon, zömmel győr-sopron, s még néhány más határmenti megyét is érintve. a kormány illetékes bizottsága többször foglalkozott a tervezett komplex intézkedésekkel, amelyekkel a turizmust kívánják szabályozni, a fogadóképesség fejlesztésével, az érintett területeken a rend és a fegyelem erősítésével. indokolt, hogy az idegenforgalomban érdekelt megyékkel közösen tárgyalják meg a távlati fejlesztések koordinálását. a következő hónapokban rendelkezések jelennek meg elsősorban bizonyos élelmiszerek kivitelének szabályozására. a kormány januárban tárgyalja meg az illegális forint-kivitel ellen hozandó intézkedéseket, miközben szigorítanak bizonyos kérdésekben, semmiféleképpen sem akarják az idegenforgalmat korlátozni, a magyar állampolgárok kiutazását akadályozni, hiszen egyértelműen csak a negatív vonások megszüntetése a cél. tennivaló azért a megyékben is akad. a gyógykezelést például ne kaphassák meg magyar állampolgárok terhére, alacsony áron, forintért külföldi turisták.

/folyt.köv./
15.20/a

bkk.2./ az országgyűlés.....22.folytc./-a

a tudomány és társadalom kapcsolatáról szólva a pénzügyminiszter megállapította: megfelelő eszközök állnak a tudományos kutatás és fejlesztés rendelkezésére. nemzetközi összehasonlításban is kedvező a nemzeti jövedelemből a támogatásra jutó összeg. jó lenne a tudományos eredmények gyakorlati hasznosításában is hasonló eredményekről beszámolni. a kormány tudománypolitikai bizottsága ezt a törekvést támogatja. faluvégi lajos az egészségügyről és az oktatásról szólva az országgyűlési bizottságok ülésén már vállalt kötelezettségeket erősítette meg: a két ágazat legfontosabb igényeit lehetőségeit tartják és év közben is megvizsgálják a támogatás lehetőségeit. igyekeznek nagyobb segítséget nyújtani a rehabilitációs munkához és megvizsgálják a falusi pedagógusok építési kedvezményeinek ügyét is. összefoglalója befejező részében faluvégi lajos a mezőgazdaság ideai eredményeit és jövő évi feladatait érintette. felhívta a figyelmet a jobb fajtaminőség, az import-anyagokkal való takarékoság, a gyümölcsözőbb takarmányhasznosítás fontosságára és hangsúlyozta: a mezőgazdaságban és ágazataiban is javítani kell a beruházási munkát.

a terv és költségvetés végrehajtását a kormány beavatkozásra készen figyelemmel kíséri 1979-ben. ugyanezt kérte faluvégi lajos más irányító szervektől is, hozzátéve: a zárszámadásnál a folyamatos ellenőrzés tapasztalatairól is tájékoztatást adnak a képviselőknek.

ezután dr. szijártó károly, legfőbb ügyész emelkedett

szólásra, megállapította: a törvényjavaslat több éves, tervszerű, széles körű előkészítéssel a szocialista demokratizmus érvényesülésével formálódott és vált teljessé.

- az előkészítő munkában kezdettől részt vettek az ügyészi szervezet képviselői - folytatta ezután -. a különböző szintű kodifikációs fórumokon - gyakorlati tapasztalataink, továbbá az országos kriminológiai és kriminalisztikai intézet tudományos elemzéseinek felhasználásával - az ügyészi felelősség súlyát átérve mondtuk el álláspontunkat minden lényeges kérdésben. az ügyész ugyanis a büntető eljárás megindulásától annak jogerős befejezéséig, sőt még a büntetésvégrehajtás során is - más szervekkel együtt - felelősséggel tartozik a törvényesség betartásáért, a jogpolitikai elvek hiánytalan érvényesüléséért.

- természetesen - mint minden jogszabálynak - a büntető törvénykönyvnek is a gyakorlat lesz a próbája. meggyőződésem, hogy elfogadása esetén nemcsak ma, hanem holnap is kiállja a próbát.

/folyt.köv./
15.30 rj

16.00 rj

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 23. folyt./nj

ugyanakkor világosan kell látni, hogy a legjobb törvény sem lehet alkalmas a bűnözés visszaszorítására, a bűnözés megelőzésére, ha ez a feladat egyedül és kizárólag a bűnüldöző és igazságügyi szervekre hárul. az új büntető törvénykönyv alkalmazásával akkor érhetünk el további sikereket a bűnözés csökkentésében, ha az, a társadalom aktív segítségével párosul, ha a törvényben meghatározott büncselekmények egyben a társadalom tulajdonú vagyoni károsítását is kiváltják. ha például a közönség vagyonát megkárosító tolvajt, az üzérkedőt, a devizagazdálkodás rendjének megsértőjét, a csempészt, az adócsalót csak a jog eszközeivel éri elmarasztalás és ezt nem követi társadalmi rosszalás, erkölcsi elítélés, vagy az adott cselekményt bocsánatos bűnnek tekintő felelős vezető, avagy a közvetlen munkatárs, akkor a legjobb törvény sem lesz alkalmas a társadalmi tulajdon károsító, a népgazdaság érdekeit sértő, vagy bármely más büncselekmény hatékony üldözésére.

a továbbiakban szólt arról, hogy az új törvény rendelkezései még inkább kifejezésre juttatják; a büntetés célja nem első sorban a megtorlás, hanem a megelőzés illetve az elrettentés.

a társadalom nem mondhat le azokról sem, akikkel szemben a bíróság büntetést szabott ki. ezért, ha megjavulásuk jelét adják, a törvény lehetőséget ad arra, hogy mentesüljenek a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól.

az alapvető büntetőjogi elvek változatlan érvényesülése tehát folytonosságot biztosít a jelenlegi és az új törvény között, s ez a jogbiztonságot szolgálja. csakugy, mint a jogalkalmazás jogpolitikai irányelvei, mert alkalmazásuk a bűnüldöző és igazságügyi szervek számára továbbra is kötelező.

a törvényjavaslat rendelkezéseit minden eddiginél mélyebb szocialista humánus hatja át. szélesebb körben ad törvényi mentesítést például az elítéltek számára, ezenkívül lehetőséget nyújt a bírósági mentesítésre. a felnőtteknél is lehetővé teszi a büntetés kiszabása helyett a megrovás vagy próbárabocsátás alkalmazását. a zárt intézeti kényszergyógykezelés körét pedig szűkebb körben vonja meg.

/folyt.köv./

15.40 nj
16.00 nj

-36 -

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 24. folyt./nj

ezen kívül a büntetés korlátlanul enyhíthető. különösen méltánylást érdemlő esetekben pedig mellőzhető is bizonyos vagy elleni büncselekményeknél, ha az elkövető a cselekményt - felfedezése előtt - a hatóságnak vagy a károsultnak bejelentti és a kárt megtéríti. a törvényjavaslat lehetőséget nyújt arra, hogy e kedvezményt akkor is alkalmazhassák, amikor az elkövető a teljes kárt ugyan nem tudja megtéríteni, de mindent megtesz annak érdekében.

a szocialista humánus érvényesítése nem jelent erélytelenséget. a konok, a gátlástalan, a megrögzött bűnözőkkel, továbbá a súlyos büncselekmények elkövetőivel szemben változatlanul a kelendő szigor érvényesítésében nyilvánul meg az az alapelv, hogy minden büntetésnél és intézkedésnél a társadalom védelmét kell előtérbe helyezni. a társadalom érdekeinek fokozott védelmét szolgálja, az is, hogy a foglalkozástól és járművezetéstől eltiltás a jövőben nemcsak határozott ideig terjedhet. végleges is lehet, ha az elkövető a foglalkozás gyakorlására, vagy a járművezetésre egészségügyi vagy egyéb okból alkalmatlan.

részletesen szólt arról, hogy a törvényjavaslat gazdagon hasznosítja a gyakorlati tapasztalatokat, a tudomány és a tudományos kutatások eredményeit.

a közelmúltban az ügyészi szervezet komplex módon vizsgálta a bűnözés okait - mondotta. - ezek között elsőkelő helyen szerepelt az alkoholizmus. a vizsgálat megállapításai is azt sürgetik, hogy az alkoholizmus ellen büntetőjogi területen és társadalmi méretekben egyaránt hatékonyabb intézkedéseket kell tenni.

ezért örömmel üdvözölhetjük a javaslatnak az alkoholizmussal kapcsolatos új büntetőjogi rendelkezéseit. főleg azt a fel-fogást, hogy részben a szigor, részben a gyógyítás oldaláról közelíti meg ezt a kérdést. az alkoholizmus káros hatása, erkölcsi romboló ereje közismert, hiszen családokat bomlaszt szét, veszélyezteti az ilyen környezetben élő gyermekek egészséges fejlődését, de kihat a termelő munkára is. sajnos, egyre több az ittas állapotban elkövetett, illetőleg az italozó életmóddal összefüggő büntetendő cselekmény. már a fiatalok bűnözésében is jelentős mértékben közrejátszik az alkohol.

/folyt.köv./

15.45 nj
16.15 nj

-37 -

bkk. 2. / az országgyűlés... 25. folyt./rj

az alkoholizmussal összefüggésben is a társadalom védelme kapott elsődleges szerepet a törvényjavaslatban. ezután sem számíthat kedvezőbb elbírálásra az, aki a bűncselekményt önhibájából eredő ittas állapotban követi el. ugyanakkor lehetővé válik az, hogy kényszergyógyításra kötelezzék a 6 hónapot meghaladó szabadságvesztésre elítélt alkoholistát akkor is, ha a bűncselekmény elkövetése alkoholistá életmódjával függ össze, bár az elkövetéskor józan volt. a 6 hónapot meg nem haladó szabadságvesztés, vagy ennél enyhébb büntetés helyett pedig - önálló intézkedésként - az elkövető legfeljebb 2 évig tartó munkaterápiás intézeti kezelésre kötelezhető, ahol mód van az alkohol ellenes gyógyításra is. meggyőződésem, hogy ezzel az új intézkedéssel több alkoholista bünelkövetőt tudunk eredményesen gyógyítani, visszaadni munkahelyének és családjának.

a törvényjavaslat a közlekedési morál javítása érdekében is szigorítja az ittas járművezetők felelősségét. az alkoholizmus elleni küzdelem sikeréhez sem elégséges azonban a büntetőjog alkalmazása, itt is széles társadalmi összefogásra van szükség. minden szerv és felelős vezető érezze fontos kötelezettségének az alkoholizmus visszaszorítását. szolgáló jogszabályok következetes és pontos betartását. gondoljunk csak az ittas ember, vagy a 18 éven aluli fiatal alkohollal való kiszolgáltatásának tilalmára.

ez a körülmény, hogy néhány korábban bűncselekményként értékelt magatartás a jövőben szabálysértésnek minősül, természetesen nem jelenthet változást a cselekmények elbírálásának színvonalában és alaposságában - mondotta a továbbiakban a legfőbb ügyész. - a szabálysértési eljárásokban is maradéktalanul érvényesülniük kell a törvényességi követelményeknek. ez pedig fokozottabb feladatokat ró a szabálysértési hatóságokra épp úgy, mint a munkájukat felügyelő szervekre.

a törvényjavaslat elfogadása után az új büntető törvénykönyv helyes alkalmazása nagy feladatot ró az igazságügyi és büntető szervekre, így az ügyészi szervezet minden dolgozójára. az új törvény rendelkezéseinek teljes megismerése, egységes és helyes végrehajtása felelősségteljes munkát kíván a büntetőjogi szakterületen dolgozó ügyészekről is. felelősségtől áthatott tevékenységre lesz szükség, mert az ügyész a nyomozás kezdetétől állást foglalhat és irányíthat, dönthet és utasítást adhat, s ezzel alakíthatja és irányíthatja a rendőri szervek jogértelmezését is.

/folyt.köv./

15.55 rj

-38 -

bkk. 2. / az országgyűlés... 26. folyt./rj

a büntető eljárás bírósági szakában indítványokkal és perorvoslataival működik közre a törvénynek megfelelő ítélkezési gyakorlat kialakításában. a büntető eljárás jogerős befejezése után pedig az ügyész törvényességi felügyelettel segíti a büntetésvégrehajtási szervek munkáját, hogy az elítélteknél és a büntetésből szabadultaknál is helyesen érvényesüljön a törvény, és minden más ide vonatkozó jogszabály

tudjuk, hogy az új törvény helyes végrehajtását csak valamennyi büntető és igazságszolgáltatási szervvel jól együttműködve oldhatjuk meg. ezért összehangoljuk tevékenységünket már az új kódex oktatásánál, ezt követően pedig annak hatályba lépése után a gyarkoalt során felmerült problémák megoldásában és az egyetemes jogértelmezés kialakításában - mondott a befejezésül dr. szijártó károly.

fiala tivadarné /heves m. 1. vk./ az egri dohánygyár csoportvezetője

elmondta: ma már abban is megmutatkozik az emberek nagyobb műveltsége, hogy érdeklődőbbek a közügyek iránt, bővebben ismeretük a jogszabályokról, az állami szervek munkájáról. ezért érettebben és nagyobb felelősséggel mondanak véleményt társadalmunk gondjairól, például a bűnözésről. az állampolgárok is úgy érzik, hogy a bűnözés elleni küzdelem nemcsak az állami szervek feladata, hanem az egész társadalomé, mindannyiunké. e küzdelemben a jogszabályok önmagukban nem elegendők. a bűncselekmények okai között gyakran emlegetik a közgondolkodás, a közérkölcshianyosságait, az ellenőrzés, a munkaszervezés, a fegyelem lazaságait, az alkoholizmust. a bűnözés visszaszorításához elsősorban ezeken kell változtatnunk.

elmondta, hogy bár az egri dohánygyárban magas a szervezetség, alapvetően érvényesül a munka és a technológiai fegyelem, színvonalas az ellenőrzés, biztonságos a raktározás, mégis megtörténhetett a társadalmi tulajdon megkárosítása. ez azt mutatja, hogy mindenütt szükség van éberségre, ugyanakkor az is tapasztalható, hogy a társadalmi tulajdon megkárosítóit nem bélyegzik meg annyira, mint azokat, akik az állampolgárok vagyona ellen vétének. még nem mindenki látja be, hogy a közvagyon fosztogatói valamennyiünket megkárosítanak. ezért gyakran szó nélkül hagyják a visszaéléseket. a közvagyon védelméhez a bűnözés visszaszorításához a dolgozók nevelésével, az egymásért és a közösségért érzett felelősség fokozásával hathatós segítséget adhatnak a szocialista brigádok is.

/folyt.köv./

16.15 rj

-39 -

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 27. folyt. /rj -a

társadalmunk alapvető érdeke a bűncselekmények megelőzése. ezt a célt akkor szolgálhatjuk jól és eredménnyel, ha biztosítjuk az új törvény következetes érvényesítését, a társadalom összefogását, az ellenőrzés hatékonyságát, a szocialista tudat és életmód továbbfejlesztését, az állampolgárok jogi ismereteinek bővítését is. e munkához a jogászok, az állami szervezetek dolgozóin kívül nagy segítséget adhatnak a hazafias népfront aktivistái - zárta felszólalását fiafia tivadarné.

dr. nezával ferenc /bp. 14.vk./ nyugalmazott miniszter a többi között kifejtette:

szocialista viszonyaink között a bűnözés megelőzése a fő feladatunk, de ehhez önmagában a legkorszerűbb büntető törvénykönyv sem elegendő. a bűnözés elleni küzdelem az egész társadalom feladata. az állami, társadalmi szervek vezetőinek a maguk területén mindent meg kell tenniük azért, hogy a bűnözést elősegítő körülményeket feltárják és megszüntessék. ehhez kapcsolódóan az állampolgárok között is erősödni kell a bűnözés elítélő szemléletnek. ne legyen ritka és külön újságcikket érdemlő az, hogy emberek társaik életének, testi egészségének, vagyonának védelmére, a garázdák, kötekedők megfékezésére önkéntesen fellépnek, megakadályozva a bűncselekmény elkövetését.

a vagyon elleni gazdasági bűnözés megelőzésének néhány kérdését is időszerű megoldani. ma még sok helyütt megoldatlan a biztonságos, korszerű tárolás, raktározás; a társadalmi tulajdon megkárosításához vezetnek az anyagkiadás-felhasználás és elszámolás, valamint a bizonylati és nyilvántartási fegyelem hiányosságai. a gazdasági vezetők ne tűrjék a közvagyon elherdálását, s ne tekintsék bocsánatos bűnnek, ha valaki például hétvégi háza, nyaralója építéséhez vállalati anyagokat használ fel. a bűnözés megelőzése érdekében fel kell lépni mindenfajta fegyelmezetlenséggel, lazasággal szemben, mert azok kedvező feltételeket teremtenek a bűnelkövetéshez. a vagyon elleni gazdasági bűnözés megelőzéséhez nagy mértékben hozzájárul a kormány tavalyi rendelete, amely tovább fejlesztette az állami ellenőrzés egységes rendszerét. a jövőben jobban kell lépni a rendelet eszközeivel, szigorú ellenőrzéssel - és ha szükség van rá - felelősségrevonással megakadályozva a népgazdaság megkárosítást.

/folyt.köv./
16.20 rj

-40 -

bb 19. elhunyt gondi mária

i jok/ny hgy

1978 december 21.

mély megrendüléssel tudatjuk, hogy gondi mária a hiradó és dokumentumfilm stúdió főszerkesztőhelyettese december 20-án, rövid de súlyos betegség következtében életének 53. évében elhunyt. gondi mária a közgazdaságtudományi egyetem elvégzése után a szabad nép munkatársa lett. 1952-ben került a mafilm állományába, ahol 1975-ig szerkesztőként, azóta pedig főszerkesztőhelyettesként dolgozott. temetéséről később történik intézkedés.

magyar filmgyártó vállalat

magyar újságírók országos szövetsége./mti/

-. -

bb 20. a magyar nemzeti muzeum

i/zfné/ny hgy

1978 december 21.

közli, hogy a koronázási jelvények című kiállítás nyitvatartása karácsonykor a következő: december 24, vasárnap nyitva 10-től 15 óráig; december 25-én, hétfőn zárva, december 26-án, kedden nyitva 10-től 18 óráig; december 27-én, szerdán és december 28-án csütörtökön a muzeum zárva tart./mti/

-. -

bb 21. maróthy lászló kispeszen

t me/pf/ny hgy

1978 december 21.

maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a magyar kommunista ifjúsági szövetség első titkára, csütörtökön a XIX. kerületbe látogatott. résztvett a látogatáson murai györgy, az mszmp budapesti bizottságának osztályvezetője.

a vendégeket szente antal, a kerületi pártbizottság első titkára, végén istvánné tanácselnök és major ágnes a kisz kerületi bizottságának titkára fogadták. maróthy lászló résztvett és felszólalt a kerületi pártbizottság kibővített ülésén, amelyen tájékoztató hangzott el, az mszmp központi bizottsága legutóbbi üléséről és a budapesti pártbizottság aktív értekezletéről. a pártbizottság megtárgyalta a gazdasági építőmunka ez évi tapasztalatairól és a következő évi feladatokról szóló előreljesztést. az ülés után a vendégek eszmecsere folytattak a kisz kerületi bizottságának tagjaival és aktivistáival az ifjúsági mozgalom időszerű feladatairól./mti/

14.15/ny

-15-

1440

bb 22. jobb minőségben de takarékosabban - ülésezett az építőszakszervezet központi vezetősége

t sb/tk/ny pp hgy

1978 december 21.

az építők idei munkájának eredményeként országosan több mint 300 ezer ember jutott új lakáshoz, ugyanis ebben az évben 93 ezer új otthont építettek, 3.000-rel többet a számítottnál - állapította meg az építő-, fa-és építőanyagipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének csütörtöki ülésén tartott beszámolójában podina sebő, a szakszervezet titkára, ezzel együtt a tervidőszak első három évében az időarányos lakásépítési feladat nagyobb része, az ötéves program 64 százaléka teljesült. a vártnál is gyorsabb volt az előrehaladás, mert ebben a három évben együttevén a számítottnál 24 ezerrel több lakás épült, amelyből mintegy 6.000 az állami lakás, a többi pedig társasház illetve családirház.

a jövőévi terv szerint 1979-ben 90 ezer új lakás építése fejeződik be, ami kevesebb ugyan az ideinél, de csaknem ezerrel több, mint amennyivel az v. ötéves terv 1979. évi ütemében számoltak. a budapesti lakásépítő vállalatoknál változatlanul nagy gond egyebek között a munkaerő ellátás, s ezért továbbra is igénybe kell venni azt a segítséget, amit a megyei évm vállalatok dolgozóitól kapnak a fővárosi építési feladatok teljesítéséhez.

a beruházás jellegű építési feladatok mérséklődnek a jövő évben, így a vállalatok több energiát fordíthatnak a gazdálkodás hatékonysági és minőségi követelményeinek fokozottabb teljesítésére, a beruházások építési idejének csökkentésére, a termelési szerkezet átalakításával összefüggésben a régi épületek felújításának és karbantartásának gyorsabb ütemű fejlesztésére. fontos követelmény, hogy a vállalatok elsősorban a termelékenység emelésével és a takarékosabb gazdálkodással növeljék a nyereséget, s ennek alapján a dolgozók jövedelmét is. e gazdasági célok teljesítését kell hatékonyabban segíteni a mozgalmi munka sajátos eszközeivel, a vállalatok szakszervezeti testületeinek is. ösztönözzenek arra, hogy a munkahelyek feladatainak pontosabb meghatározása a szocialista munkaversenyben rejlő erők céltudatosabb felhasználását, a brigádok és kollektívák eddigénél szorosabb összefogását eredményezze./mti/

14.25/ny

--
-16-

14.50

bb 23. új év, új butor székesfehérvárról

zsi/st/ny hgy

1978 december 21.

új butorfajta, a g-79 elnevezésű szekrény sorozatgyártását kezdték meg csütörtökön a székesfehérvári butoripari vállalatnál. a dobozelemes szekrényfal színes műanyagfólia borítással készül és megfelel a házigyári lakások falméreteinek. a g-79 szekrény sorból az új évben 6 ezer garnitúra készül székesfehérváron, ebből ötszáz szekrényt csehszlovák megrendelésre szállítanak./ti/

--

bb 24. hamarabb, többet - határidő előtt teljesítették idei tervüket a borsodi lakásépítők

kör/is/ny ie

1978 december 21.

csütörtökön az utolsó célcsoportos lakások műszaki átadásával határidő előtt teljesítette idei lakásépítési tervét a borsod megyei állami építőipari vállalat. a tervezettnél 244-gyel többet, összesen 2875 lakást szereltek össze házigyári panelekből, s ez elsősorban szocialista brigádok vállaltásainak köszönhető. az elemeket a technológiai szerelés sorrendjében, fennakadás nélkül szállították a házigyárból a miskolc-avasi, az ózdi, a leninvárosi és a kazincbarcikai építkezésekhez. a szűk keresztmetszetnek számító szakipari munkákat futószalagszerűen szervezték meg, s ezzel növelni tudták a hatékonyságot. a tanácsok a rendelkezésre álló pénzeszközök időbeni átcsoportosításával segítették elő, hogy több lakás épüljön fel.

a borsod megyei állami építőipari vállalatnál a minőségi munka javulását mutatja, hogy az idén már négyszáz lakást adtak át hiánypótlás nélkül./mti/

--

bb 26. hat gyermekes család kapta a forfa soproni gyárának karácsonyi ajándékát

mzs/st/ny ie

1978 december 21.

nemes hagyomány, hogy a nyugat-magyarországi fagazdasági kombinát soproni gyárának szocialista brigádjai társadalmi munkában gyerek szobabutort készítenek karácsonyra egy-egy sokgyerekes családnak. a butorüzemi brigádok idén is elkészítették a gyerekágyakat, asztalokat a hozzájuk való ülőkékkel és szekrényekkel. a kék-fehérre festett butort csütörtökön szállították peresztegre, s adták át rokov alajoséknak, ahol hat kisgyerekek örült a karácsonyi meglepetésnek./mti/

--
-17-

14.45/ny

15.30 16.05 ill.

bb 25. a kiemelt feladatokra összpontosítják az erőket
borsodban

kör/um st ie

1978. december 21.

a több alternatívában kidolgozott beruházási javaslatokból sikerült olyan megoldást kialakítani, amely lehetővé teszi 1979-ben a kiemelt feladatok teljesítését, a lakásépítés az alapközmű beruházások, a gyermekintézmények és a szakmunkás-képző létesítmények területén, továbbá a befejezésre esedékes munkák elvégzését - mondták csütörtökön a borsod megyei tanács ülésén. a tanács javasolta, hogy a mintegy 3,5 milliárd forintos fejlesztési alapról az eszközök összpontosításával csökkentsék a befejezetlen beruházások állományát is. állást foglalt emellett, hogy miskolc a rendelkezésre álló összegek keretei között jelentőségének és szerepkörének megfelelő beruházási lehetőséget kapjon.

a javaslat szerint 1979-ben állami erőből az eredetileg tervezettnél némileg kevesebb, de még így is több mint kétezer-ötszáz lakás épül a megyében, ebből 1758 miskolcon. emellett több mint ezer lakást építenek telepszerűen, többszintes társasházakban. ezeregyszáz gyermek elhelyezésére teremtenek lehetőséget új óvodák és háromszáz gyermeknek új bölcsődék létesítésével. az általános iskolai tantermek száma nyolcvannal gyarapszik. az egészségügyi hálózat bővítésére hetvenmillió forint jut, amelyből többek között folytatják a sátoraljaujhelyi kórház rekonstrukcióját. a falusi lakosság egészséges ivóvizellátására, valamint szennyvibtisztító telepek létesítésére és csatornázásra jövőre mintegy kétszázmillió forintot fordítanak.

a több mint 3.8 milliárd forintos költségvetést úgy osztották föl, hogy abból elsősorban a fekvőbeteg-intézmények, a körzeti orvosi rendelők és az iskolák helyzetét javítsák, feloldják az egyes területeken, főként városokban és munkáslakta településeken mutatkozó feszültségeket a kommunális és egészségügyi ellátásban, valamint a közoktatásban. /mti/

.-.

bb 27. újra megindultak a szántótraktorok a mecsek vidékén

igó/um st hgy

1978. december 21.

a mecsek vidékén tiznapos kényszerszünet után ismét megindultak a szántótraktorok, hogy elvégezzék a még hátralévő talamunkát. a karácsony előtti napokban 300-400 erőgép dolgozik reggeltől estig a baranyai földeken. a példátlan méretű őszi szárazság, a rendkívül keményre szikkadt talaj oly mértékben megnehezítette a gépek munkáját, hogy a tél beállta előtt nem tudták befejezni a mélyszántást.

/folyt.ö/./

- 18 -

15.15/um

16⁰⁰ 16.15 *1/2*

bb 27. /ujra megindultak...folyt./um

a tavaszi vetésre előirányzott 139 ezer hektárnyi földterületnek körülbelül husz százaléka még mindig műveletlen.

az elmúlt tiz napban végre kiadós, csaknem negyven milliméter csapadék hullott a mecsek vidékén, majdnem annyi, mint az őszi hónapokban együttvéve. még mindig hantos ugyan a föld, de legalább nem törnek az ekék. jellemző az idei nehéz munkakörülményekre, hogy az agroker vállalat kimutatása szerint a gyakori törés miatt ötezernél több ekefej, ekerud, kormánylemez és egyéb eketartozék használdott el, mint az előző év őszi munkái során.

a szántás meggyorsítása érdekében a munkával már végzett gazdaságok kölcsönadják traktoraikat más mezőgazdasági üzemeknek. a bolyi mezőgazdasági kombinát például - miután befejezte a tizenegyezer hektárnyi mélyszántást - tucatnyi nagy teljesítményű géppel segíti a szomszédos villányi új alkotmány tsz-t. a szakemberek biznak abban, hogy a még hátralévő 28 ezer hektár szántás nagyobb részét sikerül elvégezni mielőtt ismét visszatér a tél. /mti/

.-.

bb 28. radnóti józsef,

um hgy

1978. december 21.

a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki 1941. óta tagja volt a pártnak 79 éves korában elhunyt. temetése 1979. január 2-án kedden 14.30 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp vi. kerületi bizottsága

/mti/

.-.

- 19 -

15.15/um

16⁰⁰

bb 29. börtönbüntetésre ítélték a verekedő pincért

dén/um st hgy

1978december 21.

szabados jános, a hódmezővásárhelyi béke étterem felszolgálója ez év szeptember 26-án vitába keveredett az egyik vendéggel, akinek nem adott poharat a rendelt sörhöz. a pincér reklamáló vendéget az étterem üzemi részébe rángatta, ott durván szidalmazta, többször megütötte, majd a földre esett embert rugdalta. csak az étterem többi dolgozójának figyelmeztetésére hagyott fel a bántalmazással.

szabados már korábban megpofozott egy embert, aki véletlenül betörte az étterem egyik ajtajának üvegét. akkor ezer forint pénzbüntetésre ítélték mostani ügyét a hódmezővásárhelyi városi bíróság tárgyalta, és súlyos testi sértés miatt, valamint azért mert munkatársait hamis tanúzásra akarta rábírní, nyolc hónapi börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélté. miután a vádlott enyhítésért fellebbezett, az ügyet csütörtökön ismét tárgyalta a szegedi megyei bíróság, amely az első foku ítéletet jóváhagyta és jogerőre emelte. /mti/

-. -

bb 30. somoskői ödön festőművész kiállítása szécsényben

csiz/um ká hgy

1978 .december 21.

a szécsényi ii. rákóczi ferenc művelődési központ galériájában csütörtökön megnyílt somoskői ödön festőművész kiállítása. a nógrádi tájak és munkásemberek avatott ábrázolójának kamaratárlatán huszonhárom olajfestmény és grafika látható január 6-ig. /mti/

-. -

bb 31. tanácskozott az országos béketanács fejlődési munkacsoportja

zfné um hgy

1978. december 21.

a nemzetközi és a magyar békemozgalom tevékenységében, a béke világtanács és az országos béketanács 1979. évi akcióprogramjában fontos helyet foglal el a fejlődő országok társadalmi, gazdasági felemelkedésének segítése. ennek jegyében ülésezik 1979. január végén budapesten a béke világtanács fejlődési bizottsága.

/folyt.köv./

- 20 -

16.00/um

16¹⁵

bb 31. /tanácskozott...folyt./um

ezt követően az országos béketanács és a magyar tudományos akadémia rendezésében a harmadik fejlesztési évtized előkészületeihez kapcsolódva szemináriumra kerül sor a béke, a harmadik világ fejlődése és a demokratikus világtrend megvalósulásának akadályai címmel.

a szemináriumon a magyar szakértőkön kívül részt vesznek a béke világtanács fejlődési bizottságának tagjai is.

a szeminárium és a béke világtanács fejlődési bizottsága budapesti ülésének előkészítéséről tanácskozott szentesi tanács egyetemi tanár elnökletével az országos béketanács fejlődési munkacsoportja. a tanácskozáson részt vett kovács béla, az országos béketanács főtitkára. /mti/

-. -

bb 32. több termelés - kevesebb állami támogatással - a mém és komárom megye vezetőinek tanácskozása

ráb/um is hgy

1978. december 21.

a technológiai fegyelem szigorításával javíthatják alapvetően az állattenyésztés gazdaságosságát a komárom megyei mezőgazdasági üzemekben - többek között ezt hangsúlyozták a csütörtökön tatabányán megtartott tanácskozáson, ahol a mém vezetői a megye párt- és tanácsi vezetőivel vitatták meg a jövő tennivalóit.

komárom megye mezőgazdaságában az állattenyésztés részaránya már meghaladja a 60 százalékot, s ez a körülmény is sürgeti, hogy gazdaságosabbá tegyék az ágazatot. egy felmérés tapasztalatai szerint a baromfitenyésztéssel foglalkozó gazdaságok tetemes részében nem tartják be a technológiai és a higiéniai előírásokat. ez az egyik oka annak, hogy az elhullás meghaladja a 8 százalékot, és több üzemben gazdaságtalanná vált a broyler csirkenevelés. a minisztérium képviselői hangsúlyozták: ahol nem tudják gazdaságosan megoldani a baromfitartást, s az átlagosnál lényegesen több takarmányt használnak fel a huscsibe-neveléshez, vissza kell fejleszteni a termelést.

/folyt.köv./
16.05/um

- 21 -

16⁴⁰

bb 32. /több termelés...folyt./um

a megye több mezőgazdasági üzemében szükségessé vált az állattartó telepek felújítása - mutattak rá a tanácskozáson - a legtöbb helyen azonban állami támogatással szeretnék a korszerűsítést megkezdeni. a mém állásfoglalása szerint a gazdaságoknak saját erőből kell megoldaniuk az állattartó telepek fejlesztését.

az ideai feladatok teljesítését értékelve a mém vezetői elismerésüket fejezték ki Komárom megyének, többek között azért, hogy hosszú évek után először látták el a megye lakosságát helyben termelt burgonyával. örvendetes, hogy 7 százalékkal növelték a kukorica vetésterületét. jövőre hasonló mértékben tervezik a kukorica vetésterületének emelését, hogy e növény sikeres termelésével is hozzájáruljanak a népgazdaság külkereskedelmi mérlegének javításához. jövőre egyébként az országosan tervezett 2-3 százalékkal szemben a Komárom megyei nagyüzemek 7 százalékkal növelik a termelést./mti/

-. -

bb 33. felhasználható 18 órától !

a kisz központi bizottságának felhívása - fiatal építők gyertek paksra!

um ie

1978. december 21.

egy esztendeje már, hogy ifjúsági szövetségünk felhívására paksra munkába állt az első 100 főnyi építőbrigád, hogy szaktudásával, lelkesedésével részese legyen a Duna partján épülő hatalmas létesítmény, az 1,760 megawattos atomerőmű s a mellette kibontakozó új szocialista város építésének. az ifju építők eredményeikkel, munkájukkal, közösségük és nem utolsósorban önmaguk formálásával bizonyították: képesek és készek vállalásuk érettségére, felelős teljesítésére. az ő munkájuk is hozzájárult ahhoz, hogy már kezdenek kibontakozni a leendő atomerőmű körvonalai, s az épülő, alakuló Paks 1979 január 1-től hivatalosan is városi rangra emelkedik.

/folyt.köv./

- 22 -

16.30/um

14⁰⁰ 18.00⁰⁰

bb 33. /a kisz1.folyt./um

a munka tovább folytatódik, s az első biztató tapasztalatok alapján tovább nő a paksi ifjúsági építőbrigád létszáma. újabb nehéz, egész embert, felkészültséget, szaktudást követelő feladatok állnak előttünk.

fiatal építők! ács-állványozók, vasbetonszerelők, hegesztők, szerkezeti lakatosok, kőművesek, kubikosok, villanyszerelők, gépkezelők, művezetők, építőipari üzemmérnökök, mérnökök! titeket hívunk és várunk a nehéz, felelősségteljes, de gazdag szakmai tapasztalatokat és jó kereseti lehetőséget kínáló munkára.

a kisz-megbízattal - legalább egy esztendőre - paksra érkező építők 1979-től a város új lakótelepén lévő ifjúsági munkásszálláson lakhatnak. a szabadidő kulturált, hasznos eltöltésére is bő lehetőség nyílik. részletes tájékoztatásért forduljatok a vállalati, szövetkezeti kisz bizottságokhoz, illetve a járási, városi, kerületi bizottságokhoz.

ifju építők! kisz tagok!

további munkásokkal, az önkéntes ifjúsági építőbrigádba való jelentkezésekkel is járuljatok hozzá a kisz IX. kongresszusán tett vállalásunk határidőre, jó minőségben való teljesítéséhez.

építsük mi is a paksi atomerőművet!

/mti/

-. -

bb 34. magyar-jugoszláv sajtókonferencia pécs és eszék testvérvárosi kapcsolatáról

han/um is ie

1978. december 21.

a dunántúli napló és az eszéken megjelenő Glas Slavónija közös sajtókonferenciát rendezett csütörtökön Pécsen, abból az alkalomból, hogy tízéves a két város testvérvárosi kapcsolata. a magyar és a jugoszláv újságírókat a megye és a megyeszékhely párt-, állami és társadalmi szerveinek, kulturális és idegenforgalmi intézményeinek vezetői tájékoztatták a városépítési programról, a gazdasági és társadalmi fejlődés eredményeiről, gondjairól, s a testvérvárosi együttműködés legújabb eseményeiről.

/folyt.köv./

- 23 -

16.45/um

14³⁰

bb.34. /magyar-jugoszláv...folyt./um

elmondták egyebek között, hogy pécs és eszék színházai a jövő évtől kölcsönösen meghívják egymást jelentősebb bemutatóikra. a szakszervezeti kapcsolatok is mind több üzem együttműködését eredményezik. most tervezik például, hogy kapcsolatot teremtenek a mecseki szénbányák és az egyik jugoszláviai szénbánya között. a tájékoztatón elmondták azt is, hogy baranyába szívesen járnak szomszédolni a testvérterületről, a vendégeket 1979-től új motel várja mohácson és a pécsi mecsek oldalban egy újabbnak az építését kezdik meg. pécs és baranya megye vezetői ezúton is meghívták a jugoszláv kiállítókat az 1979. évi 10. jubileumi pécsi ipari vásárra, amely július 13-22 között lesz. /mti/

--

bb.35. fogadás a jugoszláv néphadsereg napja alkalmából

zf-né/ra ie

1978. december 21.

jovo antelj ezredes, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja a jugoszláv néphadsereg napja alkalmából csütörtökön fogadást adott.

a fogadáson résztvett oláh istván altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, miniszterhelyettes, továbbá a néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának és a társ fegyveres testületeknek számos tagja. jelen voltak a budapestre akkreditált katonai és légügyi attasék, a diplomáciai képviseltek több vezetője. ott volt dr. vitomir gasparovicz a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb.36. a dolgozó ember alakja gobelineken - ferenczy noémi emlékkiállítás

t/me/gg/ra ie

1978. december 21.

a modern gobelin-művészet nemzetközileg is elismert képviselőjére emlékeztet a magyar nemzeti galéria csütörtökön megnyitott kiállítása: ferenczy noémi gobelinjeit mutatja be. saját gyűjteményéből, valamint más muzeumoktól, intézményektől és magán személyektől kölcsönzött alkotásokkal első ízben nyújt átfogó képet a 20 esztendeje elhunyt művész munkásságáról, pályájának főbb állomásairól. a kiállított 28, zömmel nagyméretű falikárpit azonban ferenczy noémi életművének csupán kis hányada. számos hiányzó gobelint annak tervei vagy kartonjai ismertetnek meg az érdeklődőkkel. /folyt.köv./

16.55/ra

-24-

1705

bb.36. / a dolgozó ember ... folyt./ra

az emlékkiállításon időrendben sorakoznak ferenczy noémi főbb alkotásai. a pálya kezdetén - a 10-es-, 20-as években - készített művek között látható az első alkotás, a teremtés című gobelin - az iparművészeti múzeum gyűjteményéből - és a nővérek című gobelin kartonja; az ennek alapján szövött kárpitot a londoni victoria and albert museumban őrzik. a 30-as és a 40-es évek időszakában született alkotások - amelyeket a kiállítás központi részén helyeztek el - a mesterségeket: a zsindelezőt, a péket, a szőlőmunkást, a pásztort, a kőművest, a fanordót ábrázolják. nem egy monumentális kompozíciót a munkásmozgalom szimbólumai díszítenek. a felszabadulás után alkotott műveket olyan gobelinek reprezentálják, mint a rügyező fa, s az 1925-beli tervek alapján újraszőtt rőzsehordó. a tárlaton ott van a művész utolsó, hazatérés című, a tanítványok által befejezett műve, s helyet kaptak ferenczy noémi munkásságáról szóló dokumentumok, cikkek, kiadványok is. a február közepéig megtekinthető kiállítást pogány ö.gábor, a galéria főigazgatója nyitotta meg. /mti/

--

bb.37. lengyel pártmunkásküldöttség

ra ie

1978. december 21.

csütörtökön elutazott budapestről a lemp pártmunkásküldöttsége, amely a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására eugénus milcareknek, a kb osztályvezető-helyettesének vezetésével december 18-21. között a kulturális munka pártirányításának kérdéseit tanulmányozta hazánkban. a küldöttséget fogadta kornidesz mihály, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője. /mti/

--

bh. . . békés rita temetése

i/me/gg/ra ie

1978. december 21.

a vigszínház közli, hogy békés rita temetése december 29-én 14.00 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

17.00/ra

-25-

1710

bb.39. embargó: 18.00 óráig!

üdvözlő távirat

tk/ra ie

1978. december 21.

Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte dr. Kurt Waldheimet, az ENSZ főtitkárát, 60. születésnapja alkalmából. A távirat hangsúlyozza: a magyar népköztársaság elismeréssel adózik az ENSZ főtitkárának azért a fáradozásáért, amelyet az egész emberiséget érintő kérdések rendezése, az ENSZ tevékenysége hatékonyságának az alapokmány szellemében történő növelése érdekében fejt ki, és ez irányú munkájában további cselekvő támogatásáról biztosítja a főtitkárt./mti/

bb.40. 1980-ban országos mezőgazdasági-és élelmiszeripari kiállítás

t/jf-zf-né/ra pp ie

1978. december 21.

Két év múlva, 1980. augusztus 19-szeptember 4-e között rendezik meg a 69. országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítást és vásárt: a nagyszabású rendezvény főbizottsága csütörtökön Budapesten tartotta első ülését, Kovács Imre mezőgazdasági-és élelmiszerügyi miniszterhelyettes elnökletével.

A bizottság megállapította, hogy a kiállítás előkészületei tervszerűen folynak. Már elküldték a külföldi kiállítók számára a meghívókat, és arra számítanak, hogy minden eddig felülmutat majd a nemzetközi részvétel. A főbizottság elfogadta a kiállítási bírálatok és díjazások irányelveit, valamint a szakbizottságok tématervét. Ez utóbbi érdekessége, hogy a 69. omék-en különösen nagy súlyt helyeznek majd a termelési rendszerek átfogó bemutatására. Ezek a mezőgazdasági szervezetek az utóbbi időben erőteljesen fejlődtek és így számukra a korábbinál nagyobb bemutatkozási lehetőséget biztosítanak. A kiállítás látogatói elé viszik a különböző mezőgazdasági, valamint mezőgazdasági-élelmiszeripari kooperációk eredményességét bizonyító anyagot is.

A kiállítást az eddiginél jobb körülmények között rendezik meg. A budapesti nemzetközi vásárvárosban amely két év múlva otthont ad a nagyszabású bemutatóknak, már elkészült az új négyezer négyzetméteres csarnok, s a kiállítási területen további új létesítményeket adnak át az omék megnyitásáig./mti/

17.30/ra

-26-

1745

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 28. folyt./-a

A felszólaló nagy jelentőséget tulajdonított a több népgazdasági ágazatban már eredményesen működő társadalmi üzemműködésnek. A résztvevők termelési tanácskozásokon, brigádtervezeteken javaslatokat adnak a feltárt bűnözési lehetőségek megszüntetésére. Figyelemmel kísérik az anyagok tárolását, őrzését, kezelését és fellépnek a hanyagságból eredő károkozással vagy a lopással szemben. A bűnözés megelőzésében a tudatot formáló oktatásnak, nevelésnek is nagy a szerepe, hiszen elősegíti a társadalmi együttélési szabályok megismerését és követését, a szocialista erkölcs elfogadását. Jelentős feladatot vár a jogi ismeretek oktatóira, és a jogi ismeretterjesztőkre is.

Bár a megelőzésnek a büntetőjogon kívüli területein jelentős eredményeket könyvelhetünk el, még számos teendő vár ránk - huzta alá dr. Nezvál Ferenc. A következő években a bűnmegelőzés átfogó, minden részletre kiterjedő programjának a kidolgozása, állami és társadalmi szervezetek tennivalóinak valamint a társadalmi hozzájárulás lehetséges formáinak módjainak pontos kijelölése az egyik legfontosabb feladat.

Ahhoz ugyanis, hogy a büntető törvénykönyv célja megvalósuljon, a társadalom valamennyi tagjának aktív cselekvésére, felelősség érzetére, a szocialista erkölcsi normák megtartására és megtartására van szükség - mondotta dr. Nezvál Ferenc, elfogadásra ajánlva a törvényjavaslatot.

/folyt.köv./

16.30 nj

-41 -

bkk. 2. / az országgyűlés... 29. folyt./nj

bodogán jános /veszprém 10 vk./, a bakonytáji termelő-

szövetkezetek területi szövetségének titkára felszólalásában egyebek között helyeselte, hogy a törvényjavaslat lényeges különbséget tesz a bűnözők és azok között, akik járműveikkel gondatlanságból okoznak balesetet. ha az utóbbiaknál a büntetés célja a járművezetői jogosítvány megvonásával, illetve a vezetéstől való végleges eltiltással is elérhető - mondta -, ez a módszer bármilyen már felelősségrevonásnál eredményesebb lehet, és jobban szolgálja a társadalom érdekeit is. ezután a szocialista büntetőjog sajátos büntetési formájáról, a javító-nevelő munkáról szólva egyetértését fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a törvényjavaslat is tartalmazza a büntetésnek ezt a korábbi módját. rámutatott: ahhoz, hogy a büntetésnek ez a formája is beváltsa végre a hozzá fűzött reményeket, mindenekelőtt végrehajtásának módját kell megváltoztatni. azt kell elérni, hogy ilyen esetekben valóban érvényesüljön a munkahelyi kollektiva nevelő hatása.

ezt követően a törvénytervezet társadalmi vitájának tapasztalataira hivatkozva rámutatott: a lakosság legteljesebb egyetértésével találkozik jogalkotóinknak az a törekvése, hogy a jogszabályok még eredményesebben védjék társadalmunkat a visszaeső bűnözőkkel szemben. helyeselte, hogy a törvényjavaslat - veszélyességük fokának megfelelően - különbséget tesz a visszaeső bűnözők között, és ehhez mérten határozza meg a velük szemben alkalmazható büntetések súlyosságát. végül arra hívta fel a figyelmet, hogy a társadalomnak is fontos szerepe van a bűnözés elleni küzdelemben. a lakosság azonban - folytatta - csak akkor töltheti be igazán ezt a szerepét, ha jogászaink, bűnüldöző szerveink és a különböző társadalmi, ismeretterjesztő fórumok, szervezetek az eddigieknél is nagyobb gondot fordítanak a jogpropagandára, és mindent megtesznek azért, hogy az új törvény rendelkezései széles körben, mielőbb ismertté váljanak.

/folyt.köv./

17.00 nj

18.00 *kl*

bkk. 2. / az országgyűlés... 30. folyt./nj

mátay pál /fejér m. 3. vk./, megyei főügyész hangsúlyozta:

az először vétkező ember megjavulásába vezetett bizalmat tükrözi a próbárabocsátás intézménye. az a lehetőség, hogy a két évnél nem súlyosabban büntetendő cselekmény miatt a bíróság a büntetés kiszabását 1-3 évre elhalaszthatja, ha az eljárás során olyan meggyőződésre jut, hogy a büntetés célja ilymódon is elérhető. új intézménye ez a jognak, s kilencvenhét büncselekmény esetében ad a bírónak intézkedési, az elkövetőnek pedig büntetés nélküli megjavulási lehetőséget.

felmerülhet a kérdés: megengedhető-e jelenlegi bűnözési helyzetünkben egy ilyen intézkedés bevezetése? a válasz: igen. ezt bizonyítja, hogy a bíróság által kiszabott szabadságvesztések csaknem 44 százalékát próbaidőre felfüggesztik és ez a próbaidő az esetek túlnyomó részében sikeresen telik el.

helyes a - szaknyelven mondva - dekriminalizálás, vagyis az egyes büncselekmények szabálysértéssé nyilvánítása. humánus intézkedés a pártfogó felügyelet kiterjesztése, az, hogy a törvény az eddiginél szélesebb körben kíván szervezett segítséget nyújtani megjavulásukban, nevelésükben a börtönből szabadultaknak, a felfüggesztett szabadságvesztésre ítéltnek, vagy a próbára bocsátottaknak.

mindezek olyan intézkedések a büntető törvénykönyv tervezetében - hangsúlyozta a képviselő -, amelyekre csak konszolidált belpolitikai viszonyok között, szilárd hatalom mellett, békés nemzetközi helyzetben, a tartós békében bizva kerülhet sor.

az új btk-val büntetési rendszerünk eszaktára lesz a büntetőjogi felelősségre vonásnak. de továbbra sem lehet szó arról, hogy liberálisak leszünk a súlyos bűnökkel vagy a megrögzött, kőkők bűnözőkkel szemben.

új büntető törvénykönyvünk tervezete megfelel jogpolitikánknak. a jogalkalmazók is egyetértenek vele, mert úgy érzik, differenciáltabbá és hatékonyabbá teszi a bűnüldözést.

/folyt.köv./

17.00 nj

18.00 *kl*

p á r l a m e n t

bkk. 2. / az országgyűlés... 31. folyt./rj

ruisz józsef /vas m. 6. vk./, a répcelaki szénsavtermelő

vállalat gépészmérnöke aláhuzta: a törvénytervezet sokoldalú és többszintű előkészítése tovább erősítette a törvényalkotás társadalmi vitákon üzemek, intézmények, termelőség-tervezetek képviselői, a szakmai fórumokon pedig a büntetőjogászok mondtak véleményét és javaslatot. a törvényt előkészítő fórumok sikerét jelzi, hogy a megyei büntetőjogászok által kimunkált, valamint a társadalmi fórumokon elhangzó javaslatok több mint egyharmadát felhasználta a törvénytervezet elkészítésénél.

a javaslat egyes passzusait közelebbről is vizsgálva, a javító-nevelőmunkáról szólva leszögezte: akkor éri el célját, ha a rendszeres munka és a nevelés együttesen hat. elengedhetetlen a munkahely, a környezet és a társadalmi szervek segítsége, hogy a javító-nevelőmunkára ítélt visszataláljon a társadalomba, jelleme formálódjon. a felnőttkorúak próbárábocsátását illetően a képviselő a megyei vita következtetését húzta alá: ez az intézkedés - túl azon, hogy tartalmában mélyseges szocialista humanitást hordoz - jól szolgálhatja a büntetési célok elérését is. kedvező fogadtatásra talált a törvénytervezetnek a pártfogói felügyelet szabályait lényegesen kiterjesztő rendelkezése. a társadalmi környezet hatása a pártfogói rendszerben is kiemelkedő hatású, amit a szabadságvesztésből szabadultak utógondozásáról készült vasi gyakorlati elemzések is alátámasztanak. a megyében kiépült az utógondozás társadalmi hálózata, s ezt a tevékenységet az érdekelt állami szervek mellett a szakszervezetek, a hazafias népfront és az érintett munkahelyi vezetés is figyelemmel kíséri. a jó együttműködésnek, a munkahelyi kollektívák segítségének köszönhető, hogy vasban a szabadságvesztésből szabadult utógondozottaknak mintegy fele megmaradt első munkahelyén.

igaz megesik, hogy munkahelyi vezetők kollektívák nem tekintik felelősségteljes feladatuknak a nehezen nevelhető emberekkel való foglalkozást, sőt inkább igyekeznek megszabadulni tőlük. más esetekben csak és kizárólag munkaerőként tekintenek az utógondozottakra, nem törődnek személyes gondjaival és a társadalomba történő visszatérést akadályozó szemléleti hibáival. az ilyen esetekben az utógondozott elszigetelődik munkahelyén, s a következmény akár újabb bünelkövetés is lehet.

/folyt.öv./

-44-

17.05 rj 18.00 *rl*.

o

v

p a r l a m e n t

bkk.2./ az országgyűlés.....32.folyt:/-a

a beilleszkedés egyik legfontosabb feltétele a megfelelő szállás és munkahely biztosítás. gondot okoz, hogy a jogszabályi előírások ellenére sincs vas megyében az utógondozottaknak átmeneti szállás. ha munkaszállást sem biztosítanak, akkor gyakran a csavargás, az italozás és a visszaesés a következmény. ezért a jogintézmény hatékonyabb működtetése érdekében ajánlatos lenne hatósági felügyelettel működő átmeneti szálláshelyeken létrehozni.

ruisz józsef is kiemelte az iskolai oktatás és nevelés fontos bünelmegelőző szerepét, majd javasolta, hogy a hazafias népfront és a szakszervezetek vállaljanak még nagyobb szerepet a jogpropagandában, a felnőtt lakosság jogi ismereteinek szélesítésében, elmélyítésében.

dr.juhász tibor/ bács m. 20.vk./, a kecskeméti

ügyvédi kamara elnöke felszólalásában a közlekedési bünelcselekményekkel foglalkozva arról szólt, milyen eszközökkel, intézkedésekkel és bünelcselekményekkel kívánja szolgálni a törvényjavaslat e bünelcselekmények számának csökkentését, illetve megelőzésüket. a törvénytervezet - mondotta - külön fejezetben foglalkozik a közlekedési bünelcselekményekkel. ez is a közlekedésünk rohamos fejlődésével járó veszélyekre figyelmeztet, s ezzel is a közlekedés biztonságát kívánja hatékonyabban szolgálni.

rámutatott: téves nézet az, hogy a közlekedési bünelcselekmények számának növekedése szükségszerű összefüggésben van a gépkocsik számának gyarapodásával. ennek ellentmondanak a statisztikai adatok, s az sem lehet kétséges, hogy a balesetek valódi okai elsősorban bizonyos tudati tényezők hiányára, felelőtlenségre vezethetők vissza. a képviselő ezután a törvényjavaslat, közlekedési bünelcselekmények, című fejezetének néhány új rendelkezésével foglalkozott behatóan. egyebek között elmondotta, hogy a kisebb súlyú, jelentéktelen sérülést okozó esetek kikerülnek a bünelcselekmények felelősségrevonás köréből és azokat a jövőben szabálysértésként bírálják majd el. az ittas járművezetés és az ittasan elkövetett közúti baleset azonban - helyesen - változatlanul súlyosabb megítélést von maga után.

/folyt.köv./
17.00/a

18.00 *rl*.

-45-

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....33.folyt./-a

a jogositvány megvonásának fő és mellékbüntetésként való bevezetéséről szólva kiemelte: a bírói eljárásban a határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb időtartama is egy évre emelkedik, másrészt lehetőség nyílik arra is, hogy a bíróság az arra alkalmatlan személyt végleg eltiltsa a járművezetéstől. ezzel kapcsolatban azonban kifejtette: az alkalmatlanság nem kizárólag egészségügyi alkalmatlanságot jelent. a járművezetésre alkalmatlan tehát az is, aki a közúti közlekedés szabályaival - ittás állapotban - sorozatosan szembehelyezkedik ugyanakkor a törvényjavaslat alapján - akkor is eltilthatnak valakit a járművezetéstől, ha a gépkocsit mások büsz, ó; 3ü 3ü.2, 63ü elkövetésére használják. 3! az intézkedés az ugynevezett mozgó bűnözés elleni eredményesebb fellépést kívánja elősegíteni.

jelentős segítséget adhat a közlekedési bűncselekmények megelőzéséhez a lelkiismeretes szervizszolgálat, az utak gondos, gyors és az időjárási viszonyoknak megfelelő, állandó karbantartása is.

/folyt.köv./

17.20/a

18.00 *KL*

- 46 .

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....34.folyt./-a

a törvényjavaslathoz több hozzászóló nem jelentkezett, ezért az elnöklő apró antal a vitát lezárta és megadta a szót dr.markója imre igazságügyminiszternek.

/ a miniszteri válasz ismertetésére későbbi kiadásunkon visszatérünk /

határozathozatal következett. az országgyűlés előbb a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság módosítási indítványait, majd - már ezekkel együtt - a büntető törvénykönyvről szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben egyhangulag elfogadta.

ezután interpellációk következtek.

elsőként jazbinsek vilmos/ baranya m. 14.vk./ a mecseki szénbányák vállalat főmérnöke gergely istván államtitkártól az országos vízügyi hivatal elnökétől kérdezte: várható-e, hogy a komlóiak ivóvizgondjait legalább átmeneti jelleggel megoldják, s mikor számíthatnak arra, hogy a várost véglegesen bekötik a pécs vízellátását biztosító duna ii.vízvezetékrendszerbe ?

az országos vízügyi hivatal elnöke válaszában elmondta: komló város és több más gyorsan fejlődő település vízhiányának az az oka, hogy fejlesztésüket nem követte párhuzamosan az ivóvízhálózat bővítése. a jelenlegi feszültségeket komlón a már készülő - napi 1600 köbméter vizet biztosító - poroszló-környéki kutak üzembehelyezése fogja /- átmenetileg - enyhíteni. a végleges megoldást komló számára is a dunából kiinduló, és a pécs vízellátását biztosító vezetékrendszer üzembehelyezése garantálja. a rendszer első ütemét a pécsi vízigények kielégítése érdekében, gyorsított tempóban, 1981-re fejezik be. a második ütem - amellyel komló város vízellátása is véglegesen megoldódik - a következő tervidőszakban valósul meg, de már ennek tervezése is megkezdődött, beruházási programja pedig a jövő év közepére készül el. addig azonban az szükséges, hogy a város környékének szegényes vízkészletét ésszerű, folyamatos takarékossgal hasznosítsák.

az interpellációra adott választ az interpelláló képviselő és az országgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette.

/folyt.köv./

17.40/a 18.15 *KL*

- 47 -

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....35./folyt./-a

novák pálné/ heves m. 12.vk./ hatvan város tanácsa

egészségügyi osztályának vezetője azt kérdezte pullai árpád közlekedés-és postaügyi minisztertől, hogy a hatvani vasúti hidról, illetve a hatvan-kerekharaszt közötti utvonatról, mikor tiltják ki a lassu járműveket. 1980-1982 között az autópálya forgalmának legalább egyik ága a városon kívüli autóra kerül-e ?

pullai árpád válaszában elmondta, hogy a hatvan-kerekharaszt közötti utszakaszon megtiltják a lassu járművek közlekedését, a vasúti hidról pedig a csucsidőkre kitiltják a forgalmat akadályozó, feltartó lassu közlekedési eszközöket. az m 3-as autópályának a 21-es, salgótarjáni főúttal való összekötését 1980-ban tervezik, s akkor a forgalom - ebben az irányban - elkerüli majd a várost. a zsúfoltság megszűnésére azonban csak 1981-ben számíthatnak a hatvaniak; ekkor adják majd át az autópályának azt a szakaszt, amely hatvanon kívül kapcsolódik a régi 3-as úthoz. addig a képviselő és választói türelmét kérte a miniszter.

a miniszter választát a képviselő és az országgyűlés tudomásul vette.

kovács istvánné/ pest m. 1.vk./, a hazai fésűs-fonó és szövőgyár kistarcsai gyáregységének munkásellátási felölőse a pest megyei települések villanyhálózatának ügyében interpellált a nehézipari miniszterhez. elmondta, hogy az eddigi segítsége ellenére néhány helyütt ismét már-már kritikussá vált a helyzet. kistarcsán, pécelen, mogyoródon, fótton, gyalon, pomázon s a megye számos más településén rendkívül rossz a közvilágítás is. megkérdezte, hogy az elavult villanyhálózati felújításához, korszerűsítéséhez nem tudnának-e további segítséget nyújtani ?

simon pál válaszában leszögezte: a villamoshálózat bővítésével, a közvilágítással és a hálózat rekonstrukciójával sajnos elmaradnak a budapesti agglomeráció rohamosan növekvő igényei mögött, pedig a fejlesztésnél és a felújításnál pest megyének - jövőre is - kiemelt támogatást biztosítanak. a tervidőszak első három évében az országos villamoshálózat bővítésére fordított 166 millió forint 30 százalékát a pest megyeiek kapják. a meglévő hálózatok bővítésére és korszerűsítésére 3.3 milliárd forintot szánnak, s az összeg több mint 10 százaléka jut a megyének. a miniszter az interpellációban megjelölt települések ügyében elmondta: ha a pénzügyi és a kivitelezési feltételeket megteremtik, a nehézipari minisztérium - a tanácsi megrendeléseknek megfelelően - elvégezteti a közvilágítás-fejlesztési munkákat.

/folyt.köv./
18.00/.a

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....36. folyt./-a

az interpelláló képviselő és a /2 országgyűlés~~re~~ miniszteri választ tudomásul vette.

ezzel az országgyűlés második napja - amelyen apró antal, péter jános és raffai sarolta felváltva töltötte be az elnöki posztot - végetért; a téli ülősszak befejezte munkáját.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

közöljük dr. markója imre igazságügyminiszter vitázáró beszédének rövidített változatát. kérjük a megfelelő - a tudósításban is jelölt - helyen felhasználni.

előjáróban örömmel állapította meg a miniszter, hogy nagy érdeklődést váltott ki e valóban kiemelkedő fontosságú és politikailag is jelentős törvényjavaslat. ez jellemezte a tervezet társadalmi és szakmai vitáját, csakugy, mint az országgyűlés plénumát megelőző jogi bizottsági ülést. a sok-sok támogató szándéku megjegyzés, észrevétel és javaslat nemcsak ahhoz segítette hozzá a törvényelőkészítőket, hogy „javított kiadásban”, tehessék le a ház asztalára a büntető törvénykönyvet. segítséget nyújtott ahhoz is, hogy - a törvény minél következetesebb megvalósítása érdekében - tovább tökéletesítsék a gyakorlati munkát is.

- valamennyiünk előtt, akik a bűnüldözésben és az igazságszolgáltatásban tevékenykedünk - folytatta ezután dr. markója imre - teljesen egyértelmű, hogy a jó törvény és a színvonalas jogalkalmazás elválaszthatatlan fogalmak. egyik a másik nélkül nem vezethet el a kívánt eredményekhez. messzemenően egyetértek tehát azokkal a képviselőkkel - hangsúlyozta -, akik hozzászólásokban erre hívták fel a figyelmet. kijelenthetem, mindent megteszünk annak érdekében, hogy a bűnüldöző és igazságügyi apparátusok jól felkészülve és jól feltételek mellett kezdhesse-nek hozzá a törvény végrehajtásához.

/folyt.köv./

18.20 rj HA 18

bkk. 2. / az országgyűlés ...37. folyt./rj

meleg szavakkal méltatta mindazok tevékenységét, akik munkájukkal - nem kis mértékben - részesei annak, hogy szocialista építésünk egyik lényeges feltétele, a szocialista törvényesség nem jelszó, hanem valóság hazánkban. azokét, akik közreműködésével társadalmunkat, törvényes rendünket szilárdan megvédhetjük mindenfajta támadással szemben, akik mindannyiunk számára segítik megteremteni a biztonságos élethez és a nyugodt alkotómunkához, az alkotmányos jogok és kötelesek teljesítéséhez, gyakorlásához szükséges feltételeket. e megérdemelt elismerés természetesen nem adhat valamiféle önelégültséget - fűzte hozzá - , a bünyödzés és az igazságszolgáltatás munkatársainak. inkább biztatást kell, hogy jelentsen a jövőre nézve, tevékenységük további javítására, ösztönzést munkájuk színvonalasabbá tételére, a még jobb eredmények elérésére a bünyödzés elleni küzdelemben, a közrend és a közbiztonság, a törvényesség megszilárdításában.

a továbbiakban azokra a hozzászólásokra válaszolt, amelyek az alapvető bünyödpolitikai elvek következetesebb és hatékonyabb végrehajtásával foglalkoztak. e kérdések közül az egyik legfontosabb - hangsúlyozta - a szigor és a humánus témája. már a törvényjavaslat társadalmi vitájában is sokan feltették a kérdést: az új törvényi rendezés végül is a szigorítás vagy az enyhítés irányában tesz-e előrelépést?

- a humanizmus és a szigor tulajdonképpen egymásnak nem is ellentmondó fogalmak - mutatott rá a miniszter. a jognak, így a bünyödjogoknak is humánus céljai vannak, közülük a legfontosabb az emberek jó irányba való befolyásolása. ezt többségében humánus eszközökkel, erőszak alkalmazása nélkül éri el, de ha szükséges, a szigor, az erőszakot is érvényesíti, éppen a humánus célok megvalósítása érdekében.

nem kifacsart logika ha azt mondom - folytatta -, hogy a szigor is lehet humánus tett a társadalommal, sőt a törvénysértővel szemben is. persze csak akkor, ha nem torzul el a szigor értelme. ebből az is kiderül, hogy a humánus megoldások keresése, az ilyen eszközök társadalmi bővítése nem azonos a liberalizálással, az enyhítéssel. e megállapítás maradéktalanul vonatkozik bünyödjog törvénykönyvünk javaslatára is. s, hogy szigoritunk-e vagy enyhítünk az új szabályozásban, erre csak azt felelhetem: ott, ahol ezt szocialista társadalmunk érdekei megkívánják, változatlanul szigorú szemléletű a törvény.

/folyt.köv./
18.30 rj

bkk. 2. / az országgyűlés... 38. folyt./rj

sőt, ha ezt szükségesnek tartottuk, - mint a visszaeső bünyödzés elleni harcban -, még bizonyos szigorításokat is javasoltunk. más esetekben viszont - szintén gondos elemzés után - szűkítettük, mondhatni enyhítettük a bünyödjogi felelősség kereteit és mértékét. tehát bünyödjog törvénykönyvünk a realista bünyödpolitikai megfontolások irányába lépett előre. reméljük - hangsúlyozta markója imre -, hogy bünyödjogunknak ilyen szemléletű, a ma és a jövő igényeit figyelembe vevő megreformálása, valamint az, hogy az eszközök szélesebb skáláját biztosítja a hatékony és differenciált fellépéshez, jelentős mértékben tovább javítja a bünyödző-igazságügyi szervek munkáját is.

szólt arról is, hogy amint a jó törvény mitsem ér megfelelő jogalkalmazás nélkül, úgy a jogalkalmazás sem biztosíthatja önmagában a teljes sikert. ha a bünyödzés társadalmi jelenség, - márpedig az - akkor az ellene való fellépés sem nélkülözheti a társadalom összefogását, segítségét. ennek jelentőségét számos felszólaló is aláhuzta. ezzel kapcsolatban a miniszter kiemelte:

- ennek az összefogásnak nemcsak a már elkövetett bünyödcselekmények kapcsán kell kialakulnia, hanem sokkal előbb. akkor, amikor a társadalom egyes csoportjainak vagy tagjainak morális felfogásában, életszemléletében tőlünk idegen jelenségek észlelhetők. már akkor, amikor szervezetlenséget, rendetlenséget, felelőtleniséget, fegyelmezetlenséget, harácsolást, nagyfokú egyéni önzést, a társadalmi érdekek semmibe vételét, és más káros jelenségeket tapasztalunk. e negatív jelenségek mind jó melegágyai lehetnek a bünyödzésnek. ilyen talajon csírázhat ki könnyen a bünyödzés. az igazi bünyödzés tehát nem az, hogy a már elkövetett bünyödcselekmények okait kutatva és elemelve teszünk csak lépéseket. hanem az, hogy jóval előbb menjünk a bünyödcselekmények elkövetésének, vagyis a szocialista gazdaság állandó erősítése és fejlesztése mellett legyen fontos ügy a társadalmi tudat és morál állandó fejlesztése, a szocialista embertípus kialakítása is. sokat jelent az is - mint erről több felszólaló is említést tett - ha a becsületes emberek közt a bünyödzés mélyen elítélő légkör uralkodik, és törvénytisztelő állampolgáraink nem passzív szemlélői, hanem aktív elhárítói a törvénytelenkedéseknek.

/folyt.köv./

18.35 rj

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 39. folyt./rj

tevékeny segítői a hivatásos bűnüldözőknek, mindenekelött a bűnözés okainak feltárásában, azok felszámolásában, valamint a megtévedt embereknek a becsületesek társadalmába való visszavezetésében. nekünk olyan társadalmi „szakértőkre”, van szükségünk - hangsúlyozta -, akik azért fogadták el büntető-politikánk és büntetőjogunk céljait, lényegét, hogy támogassák a bűn elleni hatékony küzdelmet.

köszönetet mondva az értékes hozzászólásokért kijelentette: a további munkában hasznosítani fogják az elhangzott értékes gondolatokat.

/folyt.köv./

18.40 rj

-52-

ke 13/11

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 40. folyt./-a

a téli ülészak második napja dióhéjban

gy/rj -a pr di

csütörtökön délelőtt az 1979. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat vitájával folytatta munkáját a parlamentben az országgyűlés téli ülészaka. a tanácskozáson rkészt vett losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, lázár györgy, a minisztertanács elnöke, aczél györgy, apró antal, biszku béla, focsk jení, gáspár sándor, huszár istván, németh károly és sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai. jelen voltak a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai.

az ülést apró antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg, majd trethon ferenc munkaügyi miniszter emelkedett szólásra. a további felszólalók sorrendben: lombos ferenc /győr-sopron m. 5. vk./, a győr-sopron megyei tanács elnöke,

fülöp lászló /tolna n. 3 vk./, a bártai november 7. tsz elnöke,

dr. radnai éva /fejér m. 8 vk./, a dunaujvárosi rendelőintézet körzeti és üzemorvosa

faluvégi lajos pénzügyminiszter válaszolt a vitában elhang-

zottakra, majd az országgyűlés a magyar népköztársaság 1979. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben, az eredetileg beterjesztett összegekkel egyhangulag elfogadta.

ezután dr. markója imre igazságügyminiszter tartotta meg expozéját. a büntető törvénykönyv tervezete feletti vitában felszóltak:

dr. földvári józsef /baranya m. 4. vk./, a törvényjavaslat bizottsági előadója

/folyt.köv./

19.00 rj

-53-

ke 20

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 41. folyt./-a

dr. antalffy györgy /csongrád m. 8. vk./, a szegedi józsef attila tudományegyetem rektora,

dr. szijártó károly legfőbb ügyész,

fiala tivadarné /heves m. 1. vk./, az egrí dohánygyár csoportvezetője,

dr. nezával ferenc /bp. 14 vk./, nyugalmazott igazságügyminiszter,

dr. bodogán jános /veszprém, 10 vk./, a bakonytáji tsz-ek területi szövetségének titkára,

dr. mátyás pál /fejér m. 3 vk./ megyei főügyész,

ruisz józsef /vas m. 6. vk./, a népcelaki szénsavtermelő vállalat gépészmérnöke,

dr. juhász tibor /bács-kiskun m. 20 vk./, a kecskeméti ügyvédi kamara elnöke

dr. markója imrének, a hozzászólásokra adott válasza után határozathozatal következett. az országgyűlés az új btk-ra tett javaslatot - a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság által berejesztett módosító javaslatokkal együtt - általánosságban és részleteiben egyhangulag elfogadta.

é x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitások a mai bkk. 2. /az országgyűlés téli.../ számú hirre:

lombos ferenc képviselő 8. folytatáson kezdődő felszólalásának folytatásszáma helyesen 9.

ugyanezen folytatás /sándor dezső felszólalása/ utolsó bekezdésének alulról számított hatodik sorában a szöveg helyesen:

..kazincbarcikán és három nagyközségben...

/folyt.köv./

19.05 rj
H 20

-54 -

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés...42. folyt./rj

a 11. folyt. 1. bek. 11-12. sorában a szöveg helyesen:
..még fontosabb - hangsúlyozta - hogy az egészségügyre...

a 13. folyt. 2. bek. 3. sorában a szöveg helyesen:
..törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben, az eredetileg...

a 17. folyt. 5. bek. 5. sorában a szöveg helyesen:
... a büntetési rendszer javasolt átalakítása...

a 19. folyt. / a pénzügyminiszter zárszava/ első bek. 2. sorában a szöveg:
..gazdaságfejlesztési távlathoz, a vi. ötéves tervhez...

ugyanezen bekezdés utolsó előtti sorában a szöveg helyesen:

... arra figyelmeztet, hogy a napi feladatok mellett a nagyobb összefüggésekre is...

ugyanezen folytatás második bek. 7.-8. sorában a szöveg helyesen: ..és a külkereskedelem kapcsolatának összefüggései jogosan kaptak...

a 20. folyt. 2. bek. /faluvégi lajos óvott.../ 7-8. sorában a szöveg: ..nem szabad korszerűtlen termékek állami támogatással...

ugyanezen bek. utolsó mondata /akadhatnak olyan ...kell állni/ törlendő

a 21. folyt. 1. bek. 2. sorában sándor józsef helyett sándor dezső irandó

ugyanezen bek. 17-19. sorában a szöveg helyesen: ...majd arról beszélt, hogy az üzemek csakugyan nem járulnak hozzá...

a 21. folyt. utolsó bek. utolsó két mondata /tennivaló azért ... külföldi turisták/ törlendő

a 22. folyt. 2. bek. után csillag teendő. a szöveg így folytatódik:

ezután dr. szijártó károly...

/folyt.köv./

19.10 rj
H 20

-55 -

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 43. folyt./rj

a 25. folyt. 3. bek. helyesen így kezdődik: „az a körülmény...„

a 27. folyt. utolsó bek. utolsó sorában a szöveg helyesen:
..népgazdaság megkárosítását,..

a 30. folyt. 5. bek. első sorában a szöveg helyesen: „az új
btk-val büntetési rendszerünk szocialista vonásai erősödnek,
szélesebbkörű és hatékonyabb eszköztára lesz...„

a 31. folyt. 1. bekezdés 3-4. sorában a szöveg helyesen:
... a törvényalkotás társadalmi nyilvánosságát. a vas megyében
szombathelyen, körmenden és sárvárrott megrendezett társadalmi vi-
tákon üzemek, intézmények...

a 32. folyt. első bekezdésének 4. sorában a szöveg :

...átmeneti szállás. ha munkásszállást sem biztosítanak...

a 33. folyt. első bekezdésének 8. sorában a szöveg helyesen:
...alkalmatlan lehet az is, aki...

ugyanezen bek. 11-12. sorában a szöveg: ..ha a gépkocsit más
bűncselekmények elkövetésére használja. ez az intézkedés az
ugynevezett...

a 34. folytatás 6. bekezdésének 5.-6. sorában poroszló
helyett: o r o s z l o irandó helyesen!!!

tehát oroszló környéki.....

35. folytatás 1. bek. 5. sorában a szöveg helyesen:....a lassu
járműveket, s 1980-1982 között.....

a 38. folyt. 1. bek. /szólt arról is.../ 2. sorában a szöveg
helyesen:

..nélkül, úgy a jó jogalkalmazás...

x x x

ezután interpellációk következtek:

jazbinsek vilmos /baranya m. 14. vk./ gergely istván ál-
lamtitkárhoz, az ovh elnökéhez interpellált a komlóiak és pécs
ivóvizgondjainak megoldása tárgyában.

/folyt. köv. / *Un 20*

parlament

bkk.2./ az országgyűlés ... 44. folyt./rj

novák pálné /heves m. 12. vk./ pullai árpád közlekedés - és pos-
taügyi miniszterhez interpellált hatvan város forgalmának javi-
tása érdekében.

kovács istvánné /pest m. 1. vk./ simon pál nehézipari minisz-
terhez interpellált több pest megyei település villanyhálózatá-
nak ügyében.

x x x

a 40. folyt. -ban a felszólalók felsorolásában
a második név „fülöp lászló,, után

dr. sándor dezső /borsod m. 15. vk./ , az edelényi nagy-
községi közös tanács elnöke

következik.

á x x

a tudósítást készítették: gordon judit, győri margit, apor
zoltán, deregán gábor, kárpáti miklós, mélykúti attila és miskol-
ci péter. /mti/

19.30 rj

-57-

Un 20

bb 41. az afgán népi ifjúsági szövetség küldöttsége a divsz-nél
t me/gg um ie 1978. december 21.

az afgán népi ifjúsági szövetség küldöttsége - amely a divsz meghívására érkezett budapestre - csütörtökön részt vett a demokratikus ifjúsági világszövetség irodájának ülésén. babrah shinwary, az afgán népi ifjúsági szövetség főtitkára országának ifjúsági mozgalmáról elmondotta: az ifjúsági szervezetük a marxista-leninista ideológia alapján indított harcot a több mint 90 százalékos irástudatlanság és a gazdasági elmaradottság felszámolásáért, a nők elnyomásának megszüntetéséért, a tömegek felvilágosításáért. a népi ifjúsági szövetség tagjainak száma nyolc hónap alatt csaknem negyedmillióval gyarapodott, a szövetség egyre nagyobb szerepet vállal az országépítő munkában. nemzetközi tevékenységében a proletárnemzetköziség elveit alkalmazza. diáktagozatát már felvették a nemzetközi diák szövetségbe.

a főtitkár hivatalosan kérte szövetségének felvételét a divsz-be és köszönetet mondott azért, hogy a divsz segítségével 40 tagu afgán ifjúsági küldöttség vehetett részt a havannai világifjúsági találkozón.

az afgán ifjúsági küldöttség pénteken részt vesz a divsz ázsia-bizottságának ülésén, majd folytatja európai körutját. ellátogat a szovjetunióba, bulgáriába és Lengyelországba is.
/mti/

..-

bb 42. időjárásjelentés

z um ie

1978. december 21.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este:

hűvös, hideg idő

péntek estig általában borult és igen sok helyen ködös idő lesz. hószállingózás valószínű, havazás viszont legfeljebb az ország délnyugati részén fordulhat elő. a hőmérséklet kora délután általában mínusz 1 és mínusz 6 fok között lesz.
/mti/

- 27 -

18.10/um

1825

bb.43. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 14 órától z
zárásig

Um ie

1978. december 21.

19. elhunyt gondi mária
 20. a nemzeti muzeum közleménye
 21. maróthy lászló kispesten
 22. ülésezett az építők szakszervezete központi vezetősége
 23. új butorfajta székesfehérvárról
 24. borsodi lakásépítők tervteljesítése
 25. a borsod megyei tanács ülése
 26. a forga-gyár karácsonyi ajándéka hatgyermekes családnak
 27. újból szántanak a mecsek vidékén
 28. elhunyt radnóti józsef
 29. börtönbüntetés verekedő pincérnek
 30. somoskői ödön kiállítása szécsényben
 31. az ob fejlődési munkacsoportjának ülése
 32. a mém és komárom megye vezetőinek tanácskozása
 33. a kisz kb felhívása
 34. magyar-jugoszláv sajtókonferencia pécssett
 35. fogadás a jugoszláv néphadsereg napja alkalmából
 36. ferenczy noémi emlékkiállítás
 37. elutazott a lemp küldöttsége
 38. békés rita temetése
 39. üdvözlő távirat waldheim születésnapján
 40. két év múlva mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás
 41. az afgán népi ifjusági szövetség küldöttsége a divsz-nél
 42. időjárás
 43. hírjegyzék
- /mti/

--

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője : bajnok zsolt

szerkesztette: halasi györgy

izsák erika

21.25/ra

Ha 2145

-28-

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

60.008/16

Belföldi hírek

1978. december 22. p é n t e k

bb.1. december 25-én nyit a hiradó mozi

i/jok/pá/ra ie

1978. december 22.

a „marci az antarktison„ című magyar mesefilmsorozattal december 25-én délelőtt nyit a hiradó mozi. az első budapesti hiradó mozira már ugyancsak ráfért a teljes felújítás -, erre ugyanis 1939. évi megnyitása óta most először került sor.

az április 1-i zárást követően előbb a szükséges épületgépészeti munkálatokat végezték el, majd a belső felújítás és korszerűsítés következett. a gépház átépítésével a mozi a 16 és 35 milliméteres vetítési eljárásra egyaránt alkalmassá vált, a kétszalagos technikával a tévéfilmeket is vetíteni tudják majd.

folyt.köv.

-1-